UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

expreſsè noluit, fratrem, qui hæres patris extitit, & ad
quem bona patris peruenerunt, non teneri ſororē ale
re, quā mater extaret, quę poſſet alere, ſeu filiā aluiſſet:
idem etiam expreſſe uoluit, reſpondendo textui in d.
§. item reſcriptum. & remittendo ſe ad notata ibi per
10 Bartolum, ubi probatur, ꝙ † ad hæredes filij ſpectat
onus alendi, quando pater eſſet ad ſummā egeſtatē
deductus, hoc eſt, qñ nullus alius extaret, qui de iure
teneretur alere, puta mater, uel alius aſcendens, quia
tunc non hæres filij extraneus, ſed parens, ſeu mater
tenetur: ergo Alexander clarè innuit, ꝙ ad hæredē ex-
traneum illius, qui tenebatur alere, non pertineat ali
mentandi onus, qñ alius ſupereſſet, qui de æquitate,
ſeu ex charitate ſanguinis ipſum alere deberet, ut eſt
11 mater. ¶Præterea † negari non poteſt, quin mater fi-
liam alere teneatur, maximè patre non extante, de iu
re, & æquitate naturali, ex quo oritur obligatio natu-
ralis, per quam olim regia manus miniſtrabatur: qđ
patet, quia ratione illius obligationis hodie datur, &
implorabatur officium iudicis, quod & ſi ciuilē obli-
gationē excludat, non tamen naturalē, ut in l. ſi quis
à liberis. in principio. & ibi Bart. iunctis ijs, quæ habē-
12 tur per Modern. in rubrica. ff. de verb. oblig. † Quæ na
turalis obligatio eſt huius effectus, ꝙ ſolutum, & præ
ſtitum nequeat repeti. l. naturaliter. cū ſequen. & per
totum ff. de condict. indebit. & per moder. in dicta ru
brica. ergo in caſu noſtro mater, quæ erat naturaliter
obligata, alimenta, quæ filiabus ſuis præſtitit, non po-
13 terit repetere. ¶Nulli † adhæc dubium eſt, ꝙ filius ma
gis tenetur alere parentem, quàm frater ſororem, ut
colligitur ex ijs, quæ uoluit Cyn. in d. l. 1. C. de alen.
lib. & Barto. in l. penultim. ff. de liberis agnoſcen. iun-
ctis ijs, quæ uoluit in d. §. utrum. ergo ſimiliter magis
deberet teneri hæres extraneus filij, q̃ hæres extra-
neus fratris ob perſonæ repræſentationem iuxta tex-
14 tum in auth. de iureiurand. à mor. præſtit. Sed † hæ-
res extraneus filij non tenetur, niſi quando non repe-
riretur perſona, quæ de iure deberet alere, ut quia pa-
rens non extaret. d. l. ſi quis à liberis. §. item reſcriptū.
& ibi Bar. quem Doctores cōmuniter ſequuntur, & il
lum textum etiam intelligit Alexan. in d. l. alimenta.
ſi ergo minus debet teneri hęres extraneus fratris,
ſi parens, puta mater extaret. Et hanc concluſionem
in noſtris terminis traditam ſequitur Alexand. in d. l.
alimenta. qui Cyno in hoc contrarius fuit. ¶Nec ob-
15 ſtat, ꝙ † ex uerbis Alexādri ibi infertur, ꝙ in caſu, quo
mater à ſucceſſione filii propter patruum, uel fratrē
excluderetur, prout in caſu noſtro ex diſpoſitione ſta
tuti Fauentiæ excluditur, tunc mater poſſit repetere
alimenta à fratre, qui in bonis paternis ſucceſſiſſet:
quia Alexander dicit, matrem à fratre hærede patris
non poſſe repetere, qñ onus alēdi regulatur ex ęqui-
tate, & charitate ſanguinis. Sed magis æquum, & cha
ritati ſanguinis cōſonum eſſe uidetur, ꝙ mater prius
alat, cum prius matri debeatur hæreditas, q̃ fratri: un-
de mater habet querelam inofficioſi teſtamenti, fra-
ter uerò minimè, niſi turpi perſona inſtituta. l. fratris.
C. de inoffic. teſtamen. ergo infertur ex uerbis Alexā
dri à contrario ſenſu, ꝙ ſi matri prius hæreditas filiæ
non eſſet debita, q̃ fratri, ut quia frater matrem exclu
deret, ſecus eſſet, & ſic mater poſſet alimenta repete-
re: ſed ex forma ſtatutorum Fauentiæ mater à ſucceſ-
ſione filij propter fratrem, & patruum excluditur, er-
go &c. Huic tamen conſiderationi, ſiue oppoſitio-
ni, quæ aliqualiter uidetur aduerſari, pluribus modis
poteſt reſponderi, primo ꝙ licet ex hac conſideratio
ne dici poſſet, ꝙ mater poſſet repetere à fratre, q fuit
hæres fratris, & qui in bonis paternis ſucceſſit, & ad
quem tanquam patris hæredem ſpectabat onus alen
di ſororem, ut uolunt Cyn. & alij in d. l. alimenta. &
16 ita Alexan. ibi loquitur, tamen † ipſe Alexander non
vult, neq; ex uerbis ſuis infertur, ꝙ mater poſſit repe-
tere alimenta, quæ filiæ prę́ſtitit, maximè poſt mortē
fratris, ab hæredibus extraneis ipſius fratris, tum quia
onus alendi eſt perſonale, tum quia ſtant ſimul, ꝙ fra
ter teneretur alere, quia hæres patris, & tamen hæres
extraneus fratris nō teneatur, ueluti etiam dicitur de
filio, qui tenetur alere, & tamen hæres eius extraneus
non tenetur, niſi in ſubſidium, quando non extaret
alius, qui de iure tenetur. d. §. item reſcriptum. & ſu-
pra dixi. Secundo reſpondeo hanc conſiderationem
ſumi ex uerbis Alexandri à contrario ſenſu, quod ar-
gumentū à contrario uix ſumitur ex uerbis legis, iux-
ta ea, quæ habētur in l. 1. §. huius rei. ff. de officio eius,
cui mandata eſt iuriſdict. Præterea Alex. in d. l. alimē
ta. contra Cynum uoluit, matrem non poſſe à fratre
hærede patris alimenta repetere, ueluti etiam clarius
ſenſit reſpondendo textui in l. qui filium. ff. ubi pupil.
educ. deb. in quo text. frater fuerat hęres patris, & ta-
men vult, ꝙ matre extante frater hæres patris nō de-
17 buiſſet ſororem alere. Et † quamuis incidenter Alexā
der dicat, cū matri prius, q̃ fratri debeatur hęreditas,
tamen ipſe hoc imprudenter dixit, quia tam olim, q̃
hodie non prius matri, q̃ fratri debebatur hęreditas,
nam olim ex lege duodecim tabularum frater admit
tebatur, mater autem non, ut Inſtitu. de ſenatuſcon-
ſult. orifician. hodie uerò pariter ſimul admittuntur,
ut in auth. defuncto. C. ad tertullianum. ergo uerum
non eſt, ꝙ mater prius alere debeat, q̃ frater, cum ma-
tri prius debeatur hæreditas. Et quāuis matri regulari
ter detur querela inofficioſi, fratri uerò non niſi turpi
perſona inſtituta, tamen ex hoc nō infertur, ꝙ matri
prius debeatur hæreditas, ut probatur in d. auth. de-
18 functo. Pręterea † regulariter magis matri datur inof-
ficioſi querela, q̃ fratri, quia cum officium pietatis ſit
inter parentes, & filios, & nō inter fratres, ideò matri
contra teſtamentum inofficioſum, in quo fuit exhæ-
redata, querela datur, quia dicitur factum contra offi
cium pietatis. l. 2. cū ibi not. ff. de inofficio. teſtamen.
non autem datur magis querela matri, propterea qđ
prius, & magis hæreditas matri, q̃ fratri debeatur, ut
ſupra. & faciunt nota. per Barto. in l. pater filium. in 4.
col. ff. de inofficio. teſtamen. ¶Tertio poſſet reſpon-
deri, Alexandrum ad probandum, ꝙ mater non poſ-
ſit alimenta repetere, adducere, ꝙ onus alimentandi
regulatur ab ęquitate, & charitate ſanguinis, quæ eſt
maior in matre: & ideò prius tenetur alere, ad probā
dum uerò maiorem æquitatem, & charitatē ſangui-
nis eſſe in matre, q̃ in fratre, adducit illud, quod hęre
ditas prius matri, q̃ fratri debetur, & mater prius, &
magis ad querelam inofficioſi admittitur, quàm fra-
ter. Sed non ob hoc uoluit dicere, ꝙ ideò mater tene
tur prius alere, quia prius admittatur ad ſucceſſionē:
hoc enim eſt falſum, cum non prius, ſed ſimul cū fra-
tre ad ſucceſſionem admittatur, ut ſupra. Vnde id, qđ
Alex. de ſucceſſione reſpectu querelæ inofficioſi con
19 ſiderauit, poſuit ad probandum, quòd † maior eſt pie-
tas, & charitas inter matrem, & filium, quàm inter fra
tres, quoniam querela inofficioſi fundata eſt in pieta
te, & pietatis officio. d. l. 2. ff. de inofficioſo teſtamen-
to. Et hęc ſatis dicta ſint. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Omnis diſpoſitio intelligitur de actu ordinario, non autem extraordinario.*
2 *Nemo præſumetur iactare ſuum.*
3 *Per receptionem cenſus inducitur ratificatio contractus.*
4 *Pluralitas perſonarum non præſumitur.*
5 *Confeſſio cedentis poſt ius quęſitum emanata non præiudicat ceſſionario.*

6 *Qui patitur tertium litigare de re ad ſe principaliter pertinente, conſentire uidetur.*
7 *Qui alteri conſentit, ſua iura amittit.*
8 *Ceſſante ratione legis ceſſat diſpoſitio.*
9 *Declaratio.l.ſæpe.ff. de re iudi.*
10 *In dubio ignorantia præſumitur.*
11 *Nemo præſumitur delinquere.*
12 *Beneficium non confertur in inuitum.*
13 *Actibus fruſtratorijs non eſt utendum.*
14 *Argumentum ab abſurdo modum arguendi utilem eſſe dicit Bal.*
15 *Iudicium debet currere ſub nomine cedentis.*
16 *Declaratur dictum Innoc.in c.2. de alien.iud.mut.*
17 *Dictum doctoris debet intelligi ſecundum legem, quam allegat.*
18 *Per motionem litis perſonalis res non efficitur litigioſa.*
19 *Debitor debitum, & actionem paſſiuam à ſe inuito creditore excutere non debet.*
20 *Creditor inuitus debitorem mutare non cogitur.*
21 *Ceſſionarius actoris iudicium ſuo nomine quibus caſibus proſequi poſſit.*
22 *Ius inſtantiæ cedi poteſt.*
23 *In ceſſione uoluntaria ius inſtantiæ cedi poteſt, & quomodo.*
24 *Quando ceſſio non ualet, ceſſionarius ex iure ceſſo agere nõ poteſt.*
25 *Ceſſionarius repelli põt exceptione cõpẽſationis, quãdo eſt liquida.*
26 *Lis per ſententiam finitur.*
27 *Ius ſententiæ cedi poteſt.*
28 *Ius executiuum cedi poteſt.*
29 *Ceſſionarius debitoris per inſtrumentum guarentigiatum poteſt executionem petere, ſicut poteſt cedens.*
30 *Et quomodo.*
31 *Et quibus caſibus.*
32 *Litigioſa in realibus alienari non poſſunt.*
33 *Tranſactio non poteſt fieri niſi de re dubia.*
34 *Tenuta, & miſſio in poßeſſionem cedi poteſt.*
35 *Quomodo intelligatur concluſio, quòd tenuta, & miſſio in poßeſſionem cedi poteſt.*
36 *Lex non eſt intelligenda de indubitabili.*
37 *Geſta ab intruſo ualent.*
38 *Fraus legi fieri non poteſt.*
39 *De iure communi in conſtitutione vicarij requiritur conſenſus rectoris eccleſiæ.*
40 *Taxatiua excludit omnem caſum à participio eius actus.*
41 *Statutum confirmatum à ſuperiore continet fauorem publicum.*
42 *Inhibitio Papæ ſine decreto operatur nullitatem actus.*
43 *Vna pars copulatiuæ alteram declarat.*
44 *Mandatum ante litem conteſtatam à domino ad eius libitum reuocari poteſt.*
45 *Procurator in rem ſuam dicitur is, cui ceſſæ ſunt actiones.*
46 *Abbas non põt tranſigere remittendo iura in præiudiciũ eccleſiæ.*
47 *Procurator non poteſt facere cadere dominum in pœnam.*
48 *Tranſactio poſt rem iudicatam facta non ualet.*
49 *Adminiſtrator cum libera poſt rẽ iudicatam non poteſt tranſigere.*
50 *Renunciatio eſt donatio.*
51 *Eccleſia poteſt reſtitui in integrum propter renunciationem factam ab abbate de ſententia ad eius fauorem lata.*
52 *Procurator cum libera non poteſt liti, & cauſæ renunciare.*
53 *Procurator expreßè appellationi interpoſitæ renunciare non põt.*
54 *Timor reſtitutionis non eſt ſufficiens, ut rei iudicatæ poſſit renunciari, & quomodo.*
55 *Limitata cauſa limitatum debet producere effectum.*
56 *Prælatus, ſeu rector eccleſiæ non poteſt tranſigere, quando per tranſactionem nihil conſequitur.*
57 *Liberatio gratuita eſt donatio.*
58 *Prælatus, ſiue rector eccleſiæ habens facultatem tranſigendi non poteſt tranſigere, niſi in utilitatem eccleſiæ.*
59 *Corruente principali corruit acceſſorium.*
60 *Ceſſio iurium à prelato ſine ſolemnitatibus fieri non poteſt.*
61 *Inſpicienda eſt natura, & qualitas actionis primæuæ, & primordialis, non autem accidentalis.*
62 *Genus conſiſtit in intellectu, & non in ſenſu.*
63 *Ceßio litis, & cauſę per prelatum eccleſię ſine cauſa fieri non põt.*
64 *Procurator poſt litem conteſtatam ſine cauſa reuocari non poteſt.*
65 *Procurator conſtitutus ad lites, & cauſas præſentes, … poteſt petere executionem ſententię.*
66 *In executiuis primus actus habet uim litis conteſtationis.*
67 *Eadem ſolemnitas requiritur in deſtructione actus, quę … ſtructione.*
68 *Abbas an poßit reuocare procuratorem conſtitutum cum … ſenſu, & quomodo.*
69 *Abbas an habeat exercitium actionum in iuribus … ſibi ſubiectorum, & quid in prelato ſuperiore.*
70 *Extraneus etiam laicus poteſt agere nomine eccleſię … latus eccleſię agere negligit.*
71 *Abbas litigans nomine eccleſię tenetur litem proſ… tem eccleſię.*
72 *Geſta per procuratorem reuocatum ante intimati… domino ualent ad fauorem.*
73 *In dubio capienda eſt interpretatio in alium caſum, … in donationem.*
74 *In dubio quid cenſetur factum nomine, & ex manda… ius ſumptibus, & expenſis id factum reperitur.*
75 *Ceßio facta ab actore agente actione perſonali nunquam … facta iudicij mutandi cauſa.*
76 *Per ceßionẽ iurium factam poſt ſententiam non incurritur … litigioſum.*

EPITOME.

Cessionis iurium materia lite pendente … & poſt ſententiam, quæ etiam in rem iudicatam … ſiuit, tam in petitorio, quàm in poſseſſorio … eccleſiæ ad præiudicium, & fauorem. Et materia … feſſionis cedentis ad commodum, & incommodum … ceſſionarij, quomodo, & quando, quibus caſibus … quibus etiam perſonis fieri poſſit, hic traditur.

CONSILIVM CLXXXVII.

D. Iulij Scarlatini Regienſis.

PLVRA in iſta cauſa aliàs data fuerunt dubia per diuerſos Auditores, quæ, ut creditur, ſatis opportunè reſoluta fuerũt, prout in ſcriptis aliàs datis. Nouiſſimè etiam magis dilucidandũ ueritatẽ per unum ex dominis Auditoribus à nobis rogatũ excitata fuerunt ſubtiliter … qua motiua, quibus & ſi exiſtimo dominationẽ … per ſe ipſam reſolutionem optimè uidiſſe, & … potuiſſe, nihilominus pro aliqua laboris illius … tione, cum is pluribus cauſis, & negotiis … aliqua pro ipſorũ motiuorũ reſolutione, & forte non ab re in medium adducere conabor. Et procedendo ſecundũ ordinẽ ipſorum dubiorũ, ac ſigillatim … dendo, primo dubitatur circa ualiditatẽ inſtrumenti … anno 1532. celebrati, ꝙ ille abbas de Treceto … ibi, non fuerit uerus, & legitimus abbas, cũ ex … priuilegiorũ congregationis vallis umbroſæ … annales in introitu capituli generalis ſint, & … telligantur abſoluti à dignitatibus, & officiis, … obtinebant. Sed ille abbas, vt proponitur, iam … ſus erat capitulum, & ſic deſierat eſſe abbas, …

¶ Ad hoc reſpondetur primo, ꝙ illa uerba … capituli &c. debent intelligi de capitulo generali ordinario, quod ſingulis annis celebratur, & … pore præfixo, uidelicet ſecũda dominica poſt … Reſurrectionis, ut colligitur ex pluribus inſtrumentis … de quibus in actis, ſuper diuerſis actibus celebratis … ipſis capitulis: quod probatur ex vulgata regula …
1 † ꝙ omnis diſpoſitio intelligitur de actu ordinario … non aũt de extraordinario, ut eſt tex. in l. ſcio, … co. de annu. leg. & ibi Bar. ubi Alex. in apoſt. … cordan. allegat. Capitulum aũt prædictũ, quod … ille ingreſſus fuiſſe dr̃, non fuit ordinariũ, ſed … dinarium, quod ex pluribus efficaciter ſuadetur, … mo qm̃ in eo dicitur illud congregatum fuiſſe …

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

pter vrgentes, & vrgentiſſimas neceſſitates ipſius cō
gregationis, quę verba dici nō ſolēt, neq; aptè cadūt
in ipſis capitulis ordinariis, qm̄ ſemper notū eſt inter
ipſos monachos, & in eorū ordinatiōibus cōtinetur,
cur, & ad quid capitulū ordinariū cōgregetur, immò
locus illius videlicet ſequentis ſemper in pręcedenti
capitulo præfigitur, ut ēt in ipſis priuilegijs, ſeu ordi-
nationibus ipſius congregationis dicitur, qđ tamen
in dicto factū non reperitur. Secūdo qm̄ in proœmiis,
& in fine capitulorum ordinariorum ſolet fieri mē-
tio, q illud eſt capitulum ordinarium ipſius congre-
gationis, quod etiam in iſto factū non reperitur. Ter
tio, & fortius idem ſuadetur, qm̄ illud celebratū fuit
extra tempus capituli ordinarij ſolitum, & conſuetū,
& quod non poteſt excedere decimam diem menſis
Maij ad plus, immo communiter capitulum ordina-
rium fieri ſolet de menſe Aprilis, veluti dicta domini
ca ſecunda. Iſtud autem, de quo agitur, celebratum
fuit circa finem menſis Iunij. Ex quibus omnibus da-
tur intelligi, capitulum illud nō fuiſſe ordinarium, &
ſic per illius ingreſſum officium, ſeu dignitatem Ab-
batis non expiraſſe. Secundo reſpōdetur, ꝙ quatenus
ēt ille nō fuiſſet uerus, & legitimus Abbas (quod ſem
per negatur) nihilominus ipſa congregatio, & ab ea
poteſtatem habentes, & in ſpecie ipſe generalis Præſi
dens ratificauit, & approbauit ipſum contractum in
ſpecie recipiendo penſiones, ſeu canones pro rebus
in emphyteoſim conceſſis, vt in proceſſu, ac ēt relaxā
do ipſi D. Marcoantonio de Elephantucijs nobili Bo
nonienſi poſſeſſionē bonorū, de quibus aliàs fuit lis
inter partes, & ſuper quibus per ſentenrias Rotæ ad
fauorem Abbatis iudicatum fuit, & quæ relaxatio, &
poſſeſſio de præſenti D. Marciantonij ſufficienter ꝓ-
batur per eius aſſertionē, & per ſolutionem canonis
2 prædictam, cum † nemo ſuum iactare præſumatur. l.
cum de indebito de probatio. & l. ſi cum aurum de ſo
lutio. cum ſimilibus: quod autem ratificatio geſtorū
per Abbatem inducatur per dictos actus cōgregatio-
nis ac generalis, probatur ex not. per Bald. in conſil.
114. Ad intelligentiam. lib. 2. vbi in terminis vult, ꝙ
3 † per receptionem cenſus ratificatio contractus indu
citur, & ex pluribus aliis ſimilibus congeſtis per De-
cium in l. ſemper qui non prohibet nu. 8. & 9. ff. de re-
gu. iur. & benè ad propoſitum de prælato penſionē re
cipiente Mil. in reper. in verb. prælatus. & in ver. ratifi-
catio, & plurima conſilia Alex. & Decij, ac alias quot-
tus addit Cagno. in d. l. ſemper qui non prohibet nu.
22. ¶ Tollitur etiam dubiū, quoniā, vt inquit Bal. in l.
4 neq; natales nu. 3. C. de probat. † pluralitas perſonarū
non præſumitur, niſi probetur, hic autem nō conſtat
alium fuiſſe Abbatem, quam illum, de quo in dicto
inſtrumento, ergo &c. ¶ Secundo dubitatur, ꝙ domi
nus Marcuſantonius ex quo paſſus eſt Abbatem pro-
ſequi litem ad commodum, & expenſis Abbatiæ, ſibi
præiudicauerit adeò, vt ipſe vlterius agere non poſſit
ad l. ſępe de reg. iur. & c. quamuis. eo. tit. cum materia.
¶ Pro reſponſione primo id, quod dicitur de expen-
ſis, intrepidè negatur, cum veritas ſit, ipſum dominū
5 Marcumantonium ſemper expendidiſſe, nec † confeſ
ſio Abbatis, qui in aliqua commiſſione forſan aliter
dixiſſet, potuit ceſſionario pręiudicare, quoniam hoc
facere non poteſt, nec per pactū, nec confitendo, quā
do emanat poſt ceſſionem ad ipſius ceſſionarij com-
modum factam. vt notant Bart. & alii in l. ſi cum em-
ptore. de pactis, & in l. facta. §. ſi hæres. ad trebell. ubi
clarè Paul. de Caſt. & tradit Afflic. in deciſ. 163. in fin.
arg. l. ſi partem. §. ſi. quemadmodū. ſerui. amitta. & cū
etiā ex cōfeſſione tàm partis aduerſæ videlicet. q. Sci-
pionis in reſcripto per eum impetrato, quàm etiā ge-
neralis, & Abbatis in inſtrumento retroceſſionis vlti
mo factæ de veritate expenſarum per do. Marcuman
tonium factarum clare cōſtet. Quo vero ad commo-
dum, & quòd Abbas ita egerit, reſpondetur nihil ob-
ſtare, nec iura allegata hoc caſu locū ſibi vendicare,
quoniam ratio, ſuper qua fundantur. d. l. ſæpe. & d. c.
6 quāuis. fuit, & eſt, quoniā † qui patitur alium litigare
de re ad ſe principaliter pertinente, cum poſſit illū re-
mouere, & taceat, videtur conſentire, & propterea ſi-
bi præiudicatur, prout iſta ratio aſſignatur per docto.
in ſpecie Alex. in d. l. ſæpe. & Abba. in d. c. quamuis. nu
me. 8. verſ. ſecundo quæro, & Fel. ibid. nu. 5. poſt Imol.
in d. l. ſæpe, & tunc non eſt mirum, ſi patiens ſibi præ-
7 iudicat per illam vulgatam regulā, ꝙ † qui alteri con-
ſentit, ſua iura perdit. l. 2. C. de remiſſ. pigno. cum con
cord. ibi in glo. allegatis. & l. cum quædam. C. de admi
niſ. tuto. & l. nihil §. proponitur, & ibi Albe. de lega. 1.
Iaſ. in l. cum proponas. la 1. co l. 2. C. de pactis cum plu
rimis, quæ more ſuo cōgerit Tiraquel. in tract. de le-
gibus connubial. in ver. contracter gl. 3. & eſt fol. 152.
num. 117. cum ſequentibus. Iſta autem ratio procul-
dubio ceſſat in caſu noſtro, vbi, prout patet in inſtru-
mento prædicto inter partes cōuentum fuerat, ꝙ quā
uis iura, & actiones per ceſſionem eſſent tranſlata in
do. Marcūantoniū, tamen exercitiū remaneret penes
Abbatem, & iudicium deberet fieri, & procedere ſub
nomine Abbatis: quo caſu nihil eſt, quod imputetur
do. Marcantonio, qui & ſi voluiſſet prohibere Abba-
tem agere, id non potuiſſet, ſtante pacto prædicto, &
propterea ex eius patientia non poteſt argui eius con
ſenſus, ꝙ Abbati aliquid acquiratur, nec pręiudicium
aliquod ſibi generari, cū aliter facere non poſſet, quā
pati ipſum agere, & ſciret ex conuentione ius ſuū ſibi
durare iuxta textum cum ibi not. in l. ſicut. §. non uide
8 tur quibus modis pigno. vel hyp. ſolui. Vnde † ceſſan-
te ratione legis, merito ceſſat eius diſpoſitio. l. adige-
re. §. quamuis de iure patron. & c. cum ceſſante de ap-
pellat. cum vulga. & ita in ſpecie, ꝙ vbi non eſt dolus,
ac etiā ſciens, & patiens prohibere non poteſt, tunc lo
9 cum non habeat † d. l. ſæpè. tradit Guliel. Mayner. in l.
res iudicata maximè. nu. 22. de regu. iur. Nec obſtat, ſi
ad hoc dicetur, quòd quamuis do. Marcuſantonius
ex dicta conuentione teneretur pati, ꝙ Abbas ſuo no
mine ageret, non tamen tenebatur pati eum ad com
modum ſuum videlicet ipſius Abbatis agere, prout
egiſſe videtur, & ita in pluribus locis in proceſſu dixiſ
ſe, quoniam reſpondetur primo, ꝙ ipſe Abbas ſimpli
citer egit, non exprimendo propterea uerbis claris, ꝙ
ad commodum ſuū ageret, ſaltem in libello, ſeu peti
tione, & ſcripturis ſubſtantialibus, quæ attendendæ
ſunt magis, quam incidenter d. arg. l. rogaſti. & l. ſi qs.
nec cauſam ſi certum petatur. Secundo reſpondetur,
quòd quatenus etiam Abbas expreſſè in libello dixiſ-
ſet ſe ad commodum ſuum agere, tamen hoc domi-
no Marcoantonio non noceret, quoniam ipſe de tali
expreſſione, & modo agendi notitiam nō habuit, nec
10 habebat, prout † in dubio ignorantia præſumit, vt l. ue
rius. de probat. & c. præſumitur cum ibi not. de reg. iu.
in 6. immò potius credere debuerit, ipſum ſimpľr age
re, & ad commodū ipſius do. Marciantonii, ex quo ita
ex pacto tenebatur, nec credere deberet ipſum Abba
tem promiſſis, & iuratis per eum contraueniſſe, quod
11 delictū fuiſſet, & † nemo delinquere præſumatur in l.
merito. pro ſocio, & c. 2. extra de regu. iur. & cū graue
ſit fidē fallere. l. 1. de cōſtit. pecu. & maximè in pſona
eccleſiaſtica. Tertio ēt rn̄detur, ꝙ & ſi do. Marcuſanto
nius ſciuiſſet hoc ēt in ſpecie, ꝙ Abbas ad ſuū cōmo-
dum ageret, & cū ita in ſcripturis aſſerere nō propte-
rea ſibi pręiudicaſſet, nec locus eſſet iuribus prędictis,
quoniā partes à principio, & ante motā litē ita cōcor-
des erant, ꝙ iudiciū ipſum ab extra, & ſecūdum corti

cem

cem verborũ fieret nomine,ac ẽt ad cõmodũ,ſeu vti-
litatẽ monaſterij,vt ſic cauſa tanquã eccleſiæ,& pij lo
ci fauorabilius tractaretur,& maximè iuxta formã ſta
tuti de arbitrio domini poteſtatis;reuera aũt,& ĩ effe-
ctu fieret ad cõmodũ do.Marciantonij:quod ex duo-
bus efficaciter probatur.Primo ex eo,ꝙ in inſtrumen
to dr̃,ꝙ ipſe Abbas teneatur agere, & litem proſequi
vſque ad finalem exequutionem rei iudicatę,quod ta
men dici non debuiſſet,immò fuiſſet abſonum,& ab-
ſurdiſſimũ, ſi cõmodũ in effectu ad Abbatẽ pertine
re debuiſſet, cũ nemo ad ſui vtilitatẽ agere cogatur,
vt C.vt nemo inuitus agere, vel à cã cog. per totum.
12 & facit uulgata regula, ꝙ † beneficium non cõfertur
in innitum.l.inuito. cũ ibi not.de reg.iur. Secundo ex
eo,ꝙ ibidem ſubiungitur,ꝙ iudicium ipſum fieri de-
beat ſumptibus,& expẽſis do.Marciantonij, prout in
veritate factũ fuit,& ſicuti etiã confeſſi ſunt Abbas,&
Præſidens generalis in inſtrumento retroceſſionis ul
timo factæ;ergo etiam iuſtum, & conueniens erat, ꝙ
commodum, & vtilitas ad ipſum do. Marcũantoniũ
pertineret per regulã l. ſecundũ naturã. de reg. iur.&
maximè etiã cũ à principio præceſſiſſet ceſſio ipſorũ
iurium ex cauſa onèroſa,quę fuiſſet vana,& fruſtrato-
13 ria,ſi cõmodũ ad Abbatẽ ptinere debuiſſet, † actibus
autẽ fruſtratorijs non eſt vtendũ.l.hæc ſtipulatio.§.di-
uus. vt leg.nom.cauea.& l.nõ ſolũ.de actio.& obliga.
& aliter dicere cõtineret maximũ abſurdũ,quod in oĩ
diſpoſitione eſt euitandum.l.nã abſurdum.de bon.li-
14 be.&†quem modũ arguendi vtilẽ eſſe dicit Bal. in au
then.ſed nouo iure.in fi.C.de epiſ.& cleri.& latè habe
tur per Euerardum in ſua topica legali in loco ab ab-
ſurdo in ordine 8.Cum igitur,vt ex prędictis patet,cõ
modum in effectu ad do. Marcũantoniũ pertinere de
beret,& nihilominus Abbas ſuo nomine agere, & ẽt
verbotenus ſe id facere ad ſuũ commodũ dicere poſ-
ſet,ut cauſa ipſa fauorabilius in perſona Abbatis, ſeu
eccleſię ageretur, & tractaretur, quod vtique hoc in
caſu licitum fuit,cũ de nullius præiudicio ſaltem cõ-
ſiderabili ageretur, & ita partes inter ſe eſſent concor
des.iuxta not.in ſimili in l.ſi ex pretio.C.ſi certũ peta.
certè nihil eſt,qđ do.Marcoantonio imputetur, quã-
uis tacuerit,& paſſus fuerit Abbatem taliter agere,per
ea,quæ ſupra dicta ſunt.Tertiò dubitatum,fuit(quam
uis dici poſſint pars, ſeu ſequela dubij præcedentis)ꝙ
do.Marcuſantonius etiam vigore vltimæ retroceſſio
nis nõ poſſit ſuo nomine litẽ proſequi, ac præſens iu-
15 dicium exequutiuum peragere, ſed†iudicium ipſum
ſub nomine cedentis currere debeat,per deciſ.Afflic.
354.nu.22.poſt Inno.& Abb.in c.2.de alien.iud.mut.
cau.fac.& quod vltimum fieri non poteſt propter cõ-
tradictionem Abbatis,qui dixit ſe nolle proſequi &c.
¶Ad hoc, quod magnum ſcrupulum domino dubi-
tanti videt̃ facere,pluribus modis, & iudicio meo cõ
16 cludenter rñdetur.Primo.n.dicitur,ꝙ†illud dictũ In-
nocen.ſi eius verba rectè legantur, & quæ etiam for-
maliter Hoſt.ibidem refert, loquuntur de conuento
reali,vel perſonali actione,qui licet rem, de qua con-
uenitur, in alium transferat eriam in caſibus licitis,
de quibus ibi per glo.tamẽ ille,qui cœpit litem,perfi-
ciet,per iura ibi allegata, & ſic loquitur in reo ius ſuũ
alienante,nõ autem in actore, prout eſt caſus noſter,
quod expreſsè voluit Cardi.Zabar.in d.c. 2.col.2.q.5.
exponens illa uerba Innoc. ꝙ ipſe perficiet litem, id
17 eſt perficietur contra ipſum,& ſuadetur,tum quia†di
ctum doctoris debet intelligi ſecundum iura, quæ al-
legat,Bar.in l.non ſolũ.§.ſi liberationis.ff.de libera.le
ga.cũ vulgar.iura autem,quæ Innoc.adducit,loquun
tur in reo alienãte,vt ibi patet,tum quia diuerſa eſt ra
tio in hac materia inter actorem,& reũ, cum actor in
actione perſonali, prout eſt caſus noſter, poſſit iura

18 ſua cedere,& in alium transferre, cum†per m[...]
litis perſonalis res non efficiatur litigioſa ſec[...]
ram,& communẽ opinionẽ.vt per Bar.in l.1.C[...]
gio.Bal.& alios in auth.litigioſa.C.eo.Innoc.&[...]
ros in c.cum M.de conſtit.& c.eccleſia.vt lit.p[...]
19 ſecus autem ſit in reo,ſeu debitore, † qui de[...]
actionem paſſiuam à ſe,inuito creditore,[...]
excutere non poteſt,iuxta not. in l.debitori.C[...]
ctis.vbi Bal.in ſpecie dicit, ꝙ ex parte rei n[...]
ſtitui procurator in rẽ ſuam,niſi cõſentie[...]
20 re,& ratio eſſe poteſt,quia†creditor inui[...]
mutare nõ cogitur.l.ſi mãdato.ff.mãda[...]
vel tranſlatio litis in aliũ nihil ei nocere[...]
dicta ratio diuerſitatis etiam ex ſequen[...]
21 ¶Secundo.n.reſpondendo dicitur,ꝙ†ce[...]
ctoris iudiciũ ſuo nomine proſequi pote[...]
aliàs habilibus,& vbi ipſa ceſſio valeat,p[...]
in actione perſonali iuxta prędicta,vel aliis[...]
licitis,de quibus in l.fi.C.de litigio. quicq[...]
xerit Afflict.in hoc cum bona venia lapſus.Q[...]
22 ribus probatur,primo quidem quoniam†ius[...]
cedi poteſt, & trãsferri in ceſſionariũ, vt pro[...]
l.in cauſæ.§.fi.de procurat.& in l.cum hære[...]
ibi not.ad Trebell.& not.Bart.in l.ſi eum ho[...]
3.verſ.quæro,an tranſeat.de fideiuſſo.vbi re[...]
ti vult,ꝙ ceſſionarius inſtãtiã cęptam proſ[...]
obtinere non poſſit,quoniã facta fuerat ceſſio[...]
de eo,quod ſibi vt hęredi competebat,aliter d[...]
tiens,ſi facta fuiſſet de eo,quod ſibi ſuo iure,[...]
cto competebat,aliàs malè cõſuluiſſet Bar.in c[...]
per eum relato, & ſuper falſa ratione ſe funda[...]
latius nõ induco,quia doctiſſimos alloquor.[...]
maximè procedit,quãdo ceſſionarius habe[...]
ius in actione ceſſa ſecundum Imol.ibidem[...]
gat tex.in l.ſed ſi vnius.§.filiusfam.de iniur.[...]
mè conuenit caſui noſtro propter primã ceſſione[...]
Marcoantonio factam: idem etiam voluit Paul.[...]
Caſtr.in dict.l.ſi eum. dum diſtinguendo dic[...]
23 †in ceſſione voluntaria ius inſtantiæ cedi pote[...]
allegat text.in d.l.in cauſæ.qui vtitur uerbo tra[...]
nis,quod neceſſario, & ex ſui natura import[...]
tranſeat de una perſona ad aliam, & ubi prius[...]
currebat ſub nomine cedentis, poſtea curr[...]
mine ceſſionarij,& aliàs non eſſet tranſlatio[...]
colligitur ex verbis Bald.in d.l.in cauſæ.[...]
clarius ad idem adducitur,quod notat Bal.in c[...]
362.volum.5. primo videndum eſt, vbi conc[...]
24 effectu,ꝙ†quando ceſſio non valet, tũc ceſſiona[...]
ex iure ceſſo agere non poteſt,quia qui ſemel a[...]
proponit,cogitur vſque ad finem perſiſtere.[...]
ſemel.C.quomodo,& quan.iud.quod quidem[...]
riter in realibus verum eſt, cum actio realis l[...]
ſeu dubitata, & in iudicium deducta regula[...]
non poſſit.l.fin.& per totum.C.de litigio. ſe[...]
ꝙ ceſſio valeret,Bal.in d.ſuo conſ.clarè præ[...]
ceſſionarium poſſe ſuo nomine agere,& lite[...]
25 qui, primo dum dicit,quòd†ceſſionarius [...]
teſt exceptione compenſationis, quando [...]
vt ibi per eum, ſecundo dum vult, quòd [...]
rius agit directa,poſſit cogi ad arbitros elig[...]
ut poterat cedẽs ad inſtãtiam ipſius rei,quę ta[...]
ſa eſſent,nec verificabilia,ſi ceſſionarius litem[...]
q ſuo nomine nõ poſſet, & iudiciũ ſub nomine[...]
tis cõtinuari deberet,tunc.n.dici non poſſet,q[...]
exceptione repelleretur,nec ad compromiſſum[...]
retur,ut de ſe patet.¶Tertiò,& adhuc clarius[...]
detur,ꝙ quicquid eſſet de primæua,& ordinaria[...]
ne,& in iudiciũ deducta,& ꝙ tunc facta ceſſio[...]
caſu valido lis nõ poſſet cõtinuari,& perfici ſ[...]
ne ceſſionarii(qđ tamen negatur per prædicta[...]

ſecus dicendū eſt, qm̄ lis fuit, & eſt finita per rem iudi-
catam, & agimus de iure exequutiuo ipſius rei iudica
tæ per uictorem in iudiciū deducto per rationes, &
auctoritates claras, ratione quidem, qm̄ tunc ceſſat
uitium litigioſi, lis †enim per ſentētiam finitur Rot.
26 deciſ. 11. in nouis, aliàs 10. ut lit. penden. & Mil. in re-
pertor. uer. lis finitur, & Gomeſ. in regula de triennali.
poſſ. uerſi. non obſtat, ꝙ deſertio, & ſic omnis ratio,
quæ aliàs aſſignari poſſet, propter quam ceſſionarius
impediretur litē proſequi ſiue propter uitiū litigioſi,
ſiue propter diſpoſitionē d. auth. qui ſemel, ſiue pro-
pter titulū de alien. iud. mut. cau. fac. finita lite ceſſa-
re, & ſic etiam ceſſare debet diſpoſitio iuribus vul-
27 garibus. Auctoritate uero, qm̄ expſsè habemus, †ius
ſententiæ cedi poſſe. l. in iudicio. & ibi Doct. fam. her
ciſ. Bal. in l. ex legato. C. de lega. ſubdens ad propoſi-
tū, q cedens habet ius exequutionis paratæ, idē ha-
28 bere ceſſionarius; item & †quod ius exequutiuū ge-
neraliter cedi poteſt, immò & ceſſa principali actio-
ne in cōſequentiam ceſſum uidetur per text. in l. 1. C.
de contra. iud. tut. Areti. in l. 1. col. penult. ſi cer. pet. &
Calca. in conſi. 18. col. 6. & prout prædicta latè tradit
Tiraquel. in tracta. de retrac. §. 26. glo. 3. nu. 22. & 23.
29 ibi & alia allegat: & idem † quod ceſſionarius debi-
ti per inſtrumentum guarentigiatum poſſit exequu-
tionē petere, ſicut poterat, cedēs, & ſic neceſſario ſuo
nomine, non aūt cedentis præſupponunt, & clarè uo
luit Gu. de Suza. Doctor antiquus Regienſis in tra-
cta. de inſtrum. guarentig. nu. 32. & 37. qui hr̄ impreſ-
ſus in 4. noui volum. tractat. impreſſionis Venetæ, &
Bened. Barg. in tracta. de guarētig. in 1. parte. q. 9. col.
30 vltim. ad finem. †Nec dicatur, prædicta locū non ha-
bere, q ipſe cedens iam exequutionē petere cœpiſ-
ſet, & ius exequutiuum in iudiciū deduxiſſet, qm̄ re-
ſpondetur, ꝙ immò prædicti Doctores generaliter,
& indefinitè loquentes contrarium proculdubio ſen
tiunt, maximè qm̄ cedens cœpiſſet agere uia exequuti
ua, & prout in caſu noſtro factū eſt ēt ex diſpoſitione
ſtatuti Bononienſis de ꝑceptis fiēdis, licet fortè aliud
dici poſſet, qm̄ intentata eſſet actio iudicati, & ſic or-
dinariè exequutio peteretur, quod tamen fatuū eſſet,
& nullus hodie in practica obſeruat. Secūdo dicitur,
31 ꝙ immò per punctum rationis dicere cogimur idē
dic, & ceſſionē iuris exequutiui procedere etiam, ꝙ
cœptum eſſet per cedentem, & in iudicium deductū,
qm̄ nihil eſt, quod impediat, prout in primæua actio-
ne, nam lis ipſa, & uitium litigioſi extincta ſunt per
ſententiam: & licet ſit cœpta peti exequutio, non tm̄
ius exequutiuum litigioſum dicitur, quod probatur,
qm̄ regulariter, & generaliter, & ſic poſt rē iudicatā
etiam in reali cedi poteſt, & ſic alienari, ut dictū eſt,
32 & tamen †litigioſa in realibus alienari non poſſunt.
d. l. fi. & per totum C. de litig. Secundo quia poſt rem
33 iudicatam res dicitur eſſe clara, hinc eſt, ꝙ tunc †non
poteſt fieri tranſactio, quæ eſt de re dubia, nec peti cō
promiſſum. l. poſt rē. de tranſ. & l. eleganter. §. ſi poſt.
de condic. indebi. cum utrobique not. quæ tamen fal
ſa eſſent, ſi introducto in iudicio iure exequutiuo il-
lud litigioſum dici poſſet, qm̄ tunc res clara non eſ-
ſet, quod falſum eſt. Tertio quoniam ſicut uictor, &
cedens licet ſemel cœperit petere exequutionem, &
uno modo, uel una uia, poteſt ab illis deſiſtere, & de
nouo, & alio modo, & alia uia exequutionem petere,
ut traditur per Bar. in l. conſentaneum. col. ult. nu. 17.
C. quomodo, & quan. iud. ubi etiam alii, & in ſpecie
Alex. in apoſtil. ita idē debet poſſe ceſſionarius, ut di-
xit Bal. in d. l. ex legato. & ſentiunt alij ꝑdicti, nā tunc
ceſſionarius non tam dicetur proſequi exequutionē
per cedentē cœptam, q̃ ipſam exequutionē de nouo
inchoare: & quatenus etiam tenutā aliquā, ſeu poſ-
ſeſſionem apprehēſam proſequeretur, id facere poſ-
34 ſet, cū & generaliter †tenuta, & miſſio in poſſeſſionē
cedi poſſint. l. vlti. §. ſi autem. & ibi Sali. C. de bon. au-
cto. iudi. poſſid. & Alex. & Barba. in locis relatis ꝑ Ti-
raquel. vbi ſupra nu. 21. & ſic neceſſe ſit fateri, ꝙ quā-
uis cedens tenutam acceperit, vel in poſſeſſionē miſ-
ſus fuerit ex cauſa iudicati, ceſſionarius illam ſuo no
mine proſequi poſſit, aliàs vanū, & fruſtatoriū eſſet,
quod dicunt iura, & Doct. talem tenutam cedi poſſe,
cum ceſſio effectu careret, quod non eſt dicendum.
¶ Nec etiam præmiſſis obſtat, ſi diceretur, prædicta
omnia de ceſſione inſtantiæ iuris exequutiui, & tenu
tæ debere intelligi de vtilitate, quæ ex illis ſequitur,
vt non contrariētur dictæ doctrinæ Afflicti poſt alios
allegatos, quoniam hoc dici non pōt, tum quia illa
doctrina fuit ſupra efficaciter impugnata, vel ſaltē de
clarata, ut iſtis aliis poſtea adductis non obſtet, tum
quia eſſet deſtruere iura, & doctrinas doctorū, quæ ex
preſsè loquuntur de ipſa inſtantia, iure exequutiuo,
& tenuta, nō aūt de vtilitate, de qua dicere ſciuiſſent,
ſi ita intellexiſſent, & quæ ſicuti ſunt diuerſa nomine,
ita ēt effectu. l. ſi idem. C. de codicil. cum ſimi. tū quia
ſi de vtilitate, & commodo illæ doctrinæ intelligerē-
tur, non diceretur ſaltē propriè aliquid cedi, vel trāſ-
ferri in ceſſionarium, quod ius diceretur, vel in ius ſo
naret, ſed tātum diceretur donari poſſe alteri exactū
ex prædictis iuribus, prout in facto conſiſtit, & quod
35 †ēt eſſet de indubitabili, & propterea de eo non eſt in
telligendum iuxta l. quod labeo. de Carbon. edic. cū
ſim. ¶ Quarto dubitando dictum fuit, ꝙ tranſactio fa
cta per illum Pupium ſiue vt Vicarum, ſiue vt Procu-
ratorem cum Petro, ſeu eius tutrice nō gratuito, ſed
magno, vt dicitur, eccleſiæ emolumento valuit, & te
nuit, quia poteſtatem tranſigendi, & componēdi ha-
buit, ſecundo quia iuratum fuit, tertio propter clauſu
lam omni meliori modo, quarto quia renunciatum
fuit rei iudicatę, quod videtur fieri potuiſſe ꝑꝑ reſtitu
tionē comminatā, & maximè cū fuerit vtile eccleſiæ
ut generalis Præſidens, & duo uiſitatores declararūt,
quo caſu geſta etiam ab intruſo valere debent, ad Fel.
in c. cām quę. de iud. ꝑ ea, quæ ibi allegat præſertim
36 †cum aſſeratur fuiſſe magnā læſionem pupilli in ta-
xatione fructuū, cum taxati fuerint redditus ad libras
duas pro tornatura, quod exceſſiuum videtur habito
reſpectu ad pretium, quod erat tantū librarū octo pro
tornatura, & prout in dubio. ¶ Aduertendū eſt pro re
ſponſione, ꝙ in hoc dubio plura dicuntur, & pręſup-
ponuntur, quæ cū bona venia à veritate deuiāt, & de
iure aliter ſe habent, & primo, ꝙ iſte Pupius eēt uica
rius perpetuus, & legitimè conſtitutus, iſtud autē in-
trepidè negatur, primo quia nunquam fuit conſtitu-
tus in capitulo generali, nec diffinitoribus habētibus
illius auctoritatem, ſed tm̄ à Generali cū duobus uiſi
tatoribus extra capitulum, & quos non conſtat talem
facultatē habere, immò de contrario conſtat, ut mox
dicetur. Secundo & fortius, quoniā & ſi talis vicarius
fuiſſet in capitulo generali cōſtitutus, adhuc talis ele
ctio nō valeret, cum ex forma priuilegiorum, ſeu or-
dinationum congregationis, & per ſedem Apoſtoli-
cam ex certa ſcientia, & quidē ad inſtantiā ipſius con
gregationis confirmatarum Abbates, & prelati dictæ
cōgregatiōis ſint annales, & inferius clarè dicitur, ꝙ
Generalis, & viſitatores poſſint diſponere de abbati-
bus, & ꝑlatis dictę ꝯgregationis annalibus tm̄, illoſq́;
ex legitima cā, vel aliquali ꝑcedēte ſūmaria cāæ co-
gnitione amouere, & eorū loco alios deputare. Itē &
clarius infra dr̄, ꝙ monaſteria dictæ cōgregationis
ſolū ꝑ ꝑlatos, vt ſupra, electos, & ordinatos regi, & gu
bernari debeāt. Ex quibus verbis in diuerſis locis ipſo
rū priuilegiorum plura inferuntur, primo, ꝙ ſicut ab

bates

bates non poſſent creari perpetui, ita nec etiam vica-
rij, aliàs fieret fraus legi, quod fieri nõ poteſt, nec ad-
38 mitti debet, † iuxta tex.cum ibi not.in l. contra legẽ.
& in l.fraus legi ſit de legi.ubi ponũtur plura exempla
per gl. & doct. de re ad rem, & de peſona ad perſonã,
quæ optimè ad caſum noſtrum faciũt. ¶ Secũdo infer
tur, ꝙ cum deputare vicarium perpetuum loco abba-
tis ſi t in effectu ipſum abbatem amouere, & admini-
ſtrationẽ ei auferre, prout prætẽdit ẽt pars aduerſa di-
cens abbatẽ in terminis noſtris habuiſſe nudũ nomẽ,
dictum aũt vicarium habuiſſe adminiſtrationem, hoc
fieri nõ potuit ſine legitima cauſa, & ꝓcedẽte aliquali
cognitione, ut dictũ eſt, quæ quidẽ ſeruata nõ fuerũt,
quod appareat, & ſic nulliter, quia cõtra formã priui-
legiorum.iuxta not.in c.cũ dilecta.de reſcrip.cũ ſimi-
39 libus. Item ẽt † de iure cõmuni in conſtitutione uica-
rij requiritur conſenſus rectoris eccleſiæ.iuxta not.in
c.extirpandæ.§.qui verò.de præben.maximè per Abb,
ibi in repet. nume.9. & cõſequenter in caſu noſtro cõ
ſenſus Abbatis, quem tamen interueniſſe nõ conſtat.
Infertur & tertio, ꝙ cum propter illam taxatiuam ſo-
lum per prælatos electos excludatur alius caſus præ-
ſertim diſſimilis, & diuerſã rationẽ habẽs. l. his ſolis.
cũ ibi not.C.de reuocan.donat. per Bal.& alios in l.1,
C. de ꝯ tab. vbi maximè Deci. nu. 5. & dicit pulchrè
40 Oldra.in cõſi.254. Cum tota col.3. ꝙ † taxatiua exclu
dit omnem alterum à participio eius actus, de quo fit
ſermo, per plura iura ibi per eũ allegata, nõ potuit ta-
lis uicarius cõſtitui, uel deputari tanꝗ ſub illa taxatiua
non comprenſus, maximè cum non fuerit, ut ſupra,
electus, & ordinatus, uidelicet in cap. generali. ſed ex
tra illud. Nec dicatur, ꝙ dicti generalis, præſidens, &
uiſitatores potuerint ipſis priuilegiis derogare, & ali-
ter, quam in illis contineatur, diſponere propter ma-
gnam, & amplam auctoritatem, quam ipſe Generalis
habere prætendit, quoniam reſpondetur primo, quòd
talem derogationem nõ fecerunt, nec de ea conſtat:
ſecundo dicitur, quòd quatenus illam feciſſent, omni
no nihil valuiſſet, quoniam cum ipſa priuilegia fue-
rint auctoritate apoſtolica, & quidem ex certa ſcien-
tia confirmata, non potuerunt ſine eiuſdem ſedis apo
ſtolicæ conſenſu tolli, aut reuocari, ut notat.gl. ordi.
in auth.de defenſo.ciuit.§. interim. in uer.remouẽdi.
& Bar.in l.omnes populi.ff.de iuſti. & iure, & Bal. in l.
omnium.C.de teſta.& in c.1.in gl. ſuper uerb.nos Ro
manorum de pace conſtan.& in l.ex placito.C. de re-
rum permut.& quos refert, & ſequitur Roma.ĩ conſi.
41 116. poſt princi. † quod maximè uerum eſt, quando
ſtatutum confirmatum continet fauorem publicum,
ſeu eccleſiæ Lap.in allegat.86. & Cardi. in conſi.130.
in eccleſia cathedrali, item quando in confirmatio-
ne eſt decretum annullatiuum, ut eſt caſus ſingularis
in c.dilecto.uerſic.niſi fortè, & ibi do. Anto.de Imol.
42 & Abb.num.14.de præben. quinimmò † etiã ſimplex
inhibitio Papæ ſine decreto operatur nullitatẽ actus,
ſi cõtra fiat, ut expreſsè dicit Imol. in d.c. dilecto.col,
penult.num.34. Quæ omnia in effectu in caſu noſtro
concurrunt, & propterea dicta conſtitutio nõ potuit
abſque conſenſu Papæ reuocari, uel alterari, & ſic po-
teſtas dicti vicarij funditus corruit. ¶ Secundo quum
dicitur, ꝙ tãquam procurator ad hoc habens manda
tum potuit tranſigere maximè non gratuito, prout la
tius in dubio, ad hoc etiam pluribus modis reſponde
tur, & primo dicitur, ꝙ rectè conſiderando inſtrumẽ-
tũ dicti Vicariatus, & mandati, ac eius verba, clarè pa
tet; ꝙ ille Puppius nõ fuit quouis mõ cõſtitutus pro-
curator congregationis, ſeu Generalis, uel aliã legiti
mam perſonã pro cõgregatione habentis, ut dici po-
tuerit procurator alterius, ſeu in rẽ alienã, ut in dubio
ꝑſupponitur, licet tantũ fuerit cõſtitutus procurator

irreuocabiliter in illo monaſterio cũ facultate
di ibi expreſſa, & ſic tãquam Vicarius, & in co
tiam ipſius vicariatus, & in effectu procurator
ſuam, non aũt alienam, prout hæc duo genera
ratorũ declarat Specul. in tit.de ꝓcura.in prin.
detur, tum quia ꝙ fiat procurator cõgregati
ꝙ eius nomine aliqua facere poſſit, ibi verbum
tum quia ibi copulatiuè dicitur, Vicariũ, & pro
43 rem irreuocabilẽ, & † ſic una pars copula
clarat.l.1.& ibi Soci, poſt Rom.in conſi.
rebus dub. tum quia illud uerbum irre
conuenit, nec eſt ſolitum apponi in ma
44 in rem alienam, immò eſt ꝯ naturam act
ut ad libitum ante litem conteſtatam re
l.nihil.l.nulla.C. de procurat. & l.ante li
benè autem cõuenit procuratori in rem
45 uocari non põt Bal.in l.3.C.manda.tũ qui
curator in rem ſuã dicatur is, cui ceſſæ ſunt
& conſtituatur procurator ad illas intentand
gl.in c.1. de procurat.in 6.cum concordan.
num in c.licet undique nu.5.de offi. delega.
talis fuit in effectu, ſi tñ actus ualeret, de quo
ctum fuit, nam mediante conſtitutione Vica
tuentes ei ceſſerunt iura, & actiones monaſter
procuratorem ad illas exercẽdas conſtituerunt
fit, vt nõ poſſit videri tanquã procurator cõgrega
nis, & ſeparatus à Vicario aliquẽ actum feciſſe
non fuerit, ſed tantũ procurator in dicto mona
in rem ſuam tanꝗ Vicarius: vnde cum vicariatu
ex pluribus corruat, corruit etiam neceſſario ipſa
procuratoris coſtitutio. ¶ Et quamuis iſta reſpon
vti veriſſima ſufficeret, ſecundo tñ ex abũdanti
detur, ꝙ quatenus Generalis cum duobus viſitato
bus voluiſſet eum facere procuratorem Congrega
tionis, vel abbatis cum facultatibus, de quibus
facere minimè potuiſſet, cum facultas iſta ad diff
res poteſtatem capituli generalis habentes perſona
qui habent facultatem in concernentibus honore
& commodum Congregationis, non aũt ad viſitato
res, quorum officium reſtrictum eſt ad exequẽda
quæ in cap. generali ſunt ordinata, veluti vtrumq;
dictorum in priuilegiis, ſeu ordinationibus Congre
gationis apertè legitur: & ſic mandatũ
ne perſonæ conſtituentis, quem defectum principali
ter cõſiderat Speculat. in d. tit. de procur.
quoq; conſtituẽtis, & meritò, qm̃ de perſonis
quærendum eſt, l. ſi quæramus. de teſtam.
quia in cõſtitutione talis procuratoris pro Abbate
Trecento, quatenus vt talis à Vicario ſeparatus
deretur, requiſita fuiſſet auctoritas Abbatis
ris ipſius loci, qui in rerum natura aderat, &
intereſſe priucipaliter tractabatur, cũ ad eum
agere nomine monaſterij.c.cum dilectus. &
de ſecceſſio.ab inteſta. & non obſtante dicto
tu nullo ad regulam non præſtat impedimen
materia. de regu.iu.in 6. ¶ Tertio reſpondetur
tenus Puppius ex dicto mandato, vt procur
gregationis facultatẽ tranſigendi habuiſſe,
46 gatur) tñ † talis facultas tranſigendi, ſeu
di concedi nõ potuit, nec conceſſa intelligitur
dens damnũ eccleſię, nec etiã ipſi principales
ut Generalis, & abbas poſſent taliter tranſigere
mè remittẽdo gratis, vel pro modico ius eccleſia
rum, & magni, immò maximi momẽti. iuxta no
Abbatẽ. & alios in c. cõtingit.de tranſactio. &
l.præſes.C.de tranſactio, ꝙ enim euidenter dam
fuerit eccleſiæ talis tranſactio, quamuis in dubio
trariũ dicatur, ex pluribus manifeſtè oſtendit.
quia ꝯueniendo per illam primæ ceſſioni in fauo
do. Marciantonij factæ, & ĩ qua eſt promiſſa

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

caſu contrauentionis, facit cadere ipſum Abbatem,
ſeu illū, qui ex eius perſona tenetur, in pœnam, & ma
ximum damnum, quoniam ultra pœnam conuentio
nalem ex tali in obſeruantia facit teneri Abbatem ad
reſtitutionem trecentorum ſcutorum, quæ ipſe tem
pore dicti primi inſtrumēti anni 1532. habuit, necnō
ad reſtitutionem omnium expenſarum per Do. Mar
cumantonium factarum per octo annos in ipſa lite,
quæ ad maximam quantitatem aſcendunt, item ad re
fectionem, ſeu refectionem omnium damnorū per
ipſum d. Marcumantonium paſſorum, & patiendorū
ſi ipſa tranſactio procederet, & quæ etiā maxima ſunt
& per ipſum liquidari poſſunt, & quorum omniū refe
ctio eſt expreſſè in dicto inſtrumento promiſſa ēt ſub
uinculo iuramēti: & ex quibus obiter infertur, quod
talis poteſtas tranſigendi etiam ꝙ aliàs ualeret, non
47 tamen intelligitur data in caſu, quo dominus ex illa
in pœnam incideret, ut eſt notabilis doctrina Bartoli
quem omnes ſequūtur in l. 3. §. ſi procurator. ff. quod
quiſque iuris, & in l. ſi procurator. de cōdic. indeb. qđ
in propoſito eſt ſummè notandum. Itē redeundo ad
damnum eccleſiæ, & illud melius ſpecificando dici-
tur, ꝙ ipſa in effectu amittit ſummā librarum 9000.
bononenorum, ad quam taxati fructus, in quibus con
demnatus fuerit D. Scipio de Fantuccijs, & quæ con-
demnatio, ac etiam taxatio in rem tranſiuerunt iudi
catam. ¶ Et quamuis diceretur, ꝙ ipſam quantitatem
non deberet conſequi eccleſia, ſed ipſe D. Marcuſan-
tonius uirtute ceſſionis, reſpondetur, ꝙ nihilominus
illa renunciatio, & ceſſio per dictum aſſertum Vica-
rium factæ neceſſario redundat in damnum eccleſię,
quoniam ſi illa d. Marcuſantonius propter dictā tran
ſactionem cōſequi non poſſet, utiq; ipſe, qui ex facto
eccleſiæ, ſeu eius rectoris, quatenus ualeret, adeò ma
nifeſtè læderetur, poſſet aduerſus illam petere dictam
quantitatem tanquam ſuum damnum, cuius refectio
eſt ſibi promiſſa. Cumulatis igitur, & ponderatis om-
nibus prædictis euidentiſſimè conſtat de maxima, &
intollerabili læſione, & præiudicio eccleſiæ, & de nul
litate, cum ex ipſa trāſactione ultra annuum ca-
nonum librarum quadraginta, quem ēt D. Marcuſan
tonius perſoluit, conſequatur tantum corbes quinq;
frumenti, & caſtellatas duas uuarum, quæ ſunt quid
minimū, & pro nihilo reputari poſſunt reſpectu ma-
gnarum quantitatum, in quibus eccleſia damnū pati
tur, & paſſura eſſet propter reſtitutionem, ad quam te
neretur, ut ſupra: item dictum frumentum, & uinum
non conſequitur propter remiſſionē debiti fructuū,
quæ gratis fit; ut dictum eſt, ſed tantum propter cano
nem rerum in emphyteoſim conceſſarū, ut in inſtru-
mento patet. Vel ēt dici poteſt, ꝙ illa promiſſa fuerūt
in recompenſationē tornaturarū uiginti terræ, quas
ſibi minus retinuit ipſe aſſertus Vicarius, quam reti-
nuiſſet Abbas in dicto inſtrumento D. Marciantonii,
quoniam uidelicet dictus aſſertus Vicarius retinuit
pro eccleſia tantum tornaturas uiginti terræ, ubi ipſe
Abbas retinuerat quadraginta, & quarum uiginti tor
naturarum redditus communiter plus importāt, quā
dictum frumentū, & uinum: & ſic ex illis eccleſia nul
lam conſequitur utilitatem, ſed potius dānum: ad qđ
etiam aduertatur. Et uerè iſta adeò manifeſta ſunt, ut
inficiari non poſſint. Itaque qui negaret trāſactionē
ipſam eccleſiæ eſſe enormiſſimè dānoſam, & qui uti-
lem aſſereret, perinde eſſet, ac ſi diceret album eſſe ni
48 grum, uel ſolem meridie non lucere. ¶ Tertio † etiam
corruit dicta tranſactio ex alio ineuitabili fundamen
to, quoniam emanauit, & facta eſt poſt rem iudicatā,
immò iam commiſſa, & relaxata exequutione, prout
in proceſſu conſtat, quo caſu fieri non pōt, & nihil pe
nitus ualet, ut ſūt iura aperta, & ibi notāt oēs in l. poſt
rem. de tranſactio. & in l. eleganter. §. ſi poſt. de cond.
indeb. ſit. n. tranſactio de re dubia, & lite incerta. l. 1.
ff. de trāſac. quæ nō eſt, qñ lis finita eſt per ſnīam, quæ
fecit rem claram, ut expreſſè dicit Pau. de Caſt. in d. §.
ſi poſt. Nec dicatur, ꝙ hic renunciatū fuerit expreſſè
rei iudicatæ, quod fieri monent doctores in dictis iu-
ribus, & in l. ſi cā cognita. C. de tranſac. ad hoc, ut eo
caſu tranſactio ualeat, quoniam reſpondetur, ꝙ talis
renunciatio per ipſum procuratorem fieri nō potuit,
cum ad illam faciendam mandatū ſpeciale nō habue
rit, & quod requirebatur, cum ſaperet donationē, ut
mox dicetur, & ideò ipſa poteſtas tranſigendi, ſeu ue
rius componendi, quod uerbum expreſſum eſt in mā
dato, prout etiam natura uerbi importat, intelligitur
& intelligi debet lite pendente, non aūt ipſa per rem
uendicatam extincta, cum tunc tranſactioni, ſeu cō-
poſitioni locus non ſit, prout in iuribus præallegatis.
Et ex hoc alius defectus colligitur, qui dictam tranſa
ctionem uitiat, uidelicet defectus mandati, quod ad
illā non ſe extendit, quod ēt multū eſt notandū. Secū
do, & fortius dr̄, ꝙ ſi expreſſè in procuratorio cōtine-
retur, ꝙ poſſet ad effectū tranſactionis rei iudicatæ re
nunciare, adhuc ille procurator de iure id facere nō
potuiſſet, cum ēt ipſimet prælati principales, ſiue Ab-
bas, ſiue Præſidens generalis, ſicut etiā nec prælatus
49 non regularis puta epiſcopus, † qui adminiſtrationē
cum libera habere dicitur gl. magna in fi. in c. qui epi
ſcopus. 5. q. 3. & in c. fi. 12. q. 1. & dicitur legitimus ad-
miniſtrator. c. is, cui. & ibi gl. de elec. in 6. Firma. in tra
cta. de epiſcopo. in 4. parte. 4. lib. in prin. non poſſent
50 talem renunciationē facere; quoniam † taliter renun
ciare eſt donare. l. ſi quis delegauerit. de nouat. Doct.
in l. poſtquā liti. C. de pactis. & quod in ſpecie tradit
Iaſ. maximè qñ fit ſine iuſta cauſa in d. l. poſtquā liti.
in fi. poſt Bal. & Ang. ibi allegatos, & tradit Purpura.
ibidē nu. 65. & ultra ipſos tradit optimè in terminis
Alex. in conſi. 115. attentis narratis. in prin. uol. 5. ubi
etiam circa fi. ad propoſitū dicit, ꝙ renunciare ſenten
tiis obtentis, quæ tranſiuerūt in iudicatum, & effectū
51 illarum amittere eſt læſio eccleſiæ, & talis, † pp quam
in integrum reſtitui poteſt, quod dictū quāuis ad ſen
ſum pateat eſſe ueriſſimum, notandū eſt pp auctorita
tem Alexand. in terminis. Et ſicut etiam uidemus, ꝙ
52 † prælatus, & ēt procurator cum libera non pōt liti, &
cāæ renunciare, nec ēt exceptionē peremptoriam re
mittere, ut tradunt canoniſtæ in c. cum olim. de offic.
deleg. & concordan. allegat Excellen. do. meus D. Bē
roius in q. ſua. 33. nu. 7. & 8. & cum non poſſint, quod
minus eſt, nec ēt poſſunt, quod maius eſt, iuxta no. in
c. cui licet. de reg. iur. in 6. nam ſi renunciari non pōt
iuri dubio, & dum adhuc ſub iudice lis eſt, ut in locis
53 prædictis, & † ſicut ēt ſi appellationi renūciare nō pn̄t
exp̄ſſè, ut no. Bal. in l. fi. §. fi. C. de tēp. & repar. appel. &
Firma. qui concordantias allegat in d. tracta. de ep̄o.
4. parte 4. libri. col. 5. nu. 22. multo minus pn̄t renūcia
re iuri claro, & iam liquidato, & ubi amplius nullum
eſt dubium. ¶ Nec obſtat, quod dr̄ de reſtitutione in
integrum comminata, & quæ iuſtum timorem præ-
ſtare dr̄, ut per Alcia. in l. ſi cauſa. in fi. C. de tranſact.
quoniam reſpondetur primo uerum nō eſſe in facto,
ꝙ ipſa reſtitutio eſſet intentata, nec etiam intētari cō
minata, cū de hoc nihil cōſtet præter aſſertionē par-
tis in inſtrumēto trāſactionis: & cui aſſertioni in hoc
credendum non eſt, cum tendat ad iuſtificationem
actus regulariter prohibiti aſſerendo ſe eſſe in caſu
permiſſo ad not. per Ioan. And. in addit. Spec. in rub.
de reb. eccle. non alien. & Bar. in l. ſi fortè. de caſtren.
pecu. cum uulgar. Secundo dr̄, ꝙ talis reſtitutio ad cō
dēnationem de fructibus factam nō competebat ipſi
minori, cū quo nihil geſtum erat in hoc, ſed Scipio ui
uens

nens condemnatus fuerat ad tex.in l.Aemilius. cum
materia de minor.& latè Curt.ſenior cõſi. 58.per tot.
Tertio dicitur, ꝙ uerior,& communior opinio eſt, ꝙ
54 †talis timor reſtitutionis non eſt ſufficiens, ut rei iudi
catę renunciari poſſit, prout in terminis tradunt An
ge.& Alex.in d.l.eleganter.in prin.contra Fulgo. ibi,
& in quam ēt partem magis inclinat Iaſ.ibi,ſi rectè le
gatur:& in effectu ēt ipſe Iaſ.in l.poſt rem.in fi.de trã
ſactio.& maximè dum dicitur, ꝙ exponendo illa uer
ba nullo remedio, de quibus in d.l.elegãter. §.ſi poſt.
id eſt de iure communi eſt facere uiolentiam ad tex.
non propterea à pręcedenti opinione recedit, & pro
ſolutione potius cogitandum relinquit:in quo intrę
pidè dicendum eſt, ꝙ ipſe decipitur, cum illa expoſi-
tio ſit iuridica,& alibi in terminis tradita, ut per glo.
ult.in l.poſtquam liti.C.de pactis.ubi ipſemet Iaſ.col.
ulti.ver.ſecundo nota ad id plures cõcordan.allegat,
& ad idem ultra ipſum eſt bona gl.in c.coram felicis.
de reſti.in integ.quam ad hoc propoſitum allegat So
ci.in l.cum filiusfam.§.in hac. col.6.de uerb.oblig. &
ꝙ dicta expoſitio in l. eleganter. communiter tenea-
tur per Doct.dicit in terminis Pariſ.in c.uigilanti.co-
lum.2.de pręſcrip.vnde nulla fit uiolentia ad tex. ꝓut
erroneè dixit Iaſ.cum bona eius uenia per ea, quæ ip-
ſemet alibi ſcripſit,& alii,ut ſupra.Et propterea de au
ctoritate ſolius Alciati quamuis aliàs uiri doctiſſimi
in hoc non eſt curandum, & maximè, cum ipſemet
Alcia.dictum ſuũ poſt Fulg.reſtringat,ſi probabiliter
credi põt de tali remedio uictorem dubitaſſe, ꝙ ſi, di-
cit ipſe,probabilis non fuit huius remedii cogitatio,
ſecus eſt.At in caſu noſtro uerè non erat timor reſti-
tutionis ēt prætextu læſionis ĩ taxatione fructuũ, ꝓut
in dubio dicitur, nam cum ſentẽtia ipſa ſuper taxatio
ne quamuis interloquutoria, & tanto magis ſi habet
uim diffinitiuæ,feciſſet tranſitũ in rem iudicatã,fecit
ius inter partes,ut not.in c.cũ dilectus.il 1.in fi.de ele
ctio.& Conr.in conſi.62.nu.2.uol. 3. & pro ſententia
iudicis præſumitur.l.Herennius.§. caia. de euictio. &
c.in præſentia.cum ibi not.de renun.& maximè cum
adeſſent dicta teſtium optimè probantium redditum
ſolidorum quadraginta pro qualibet tornatura,adeò
ut non ſit curandum etiam, ꝙ de modico pretio ipſa
rum terrarum conſtaret, cum quandoq; res modici
ualoris maiorẽ fructum afferat,quàm maioris,ut ex-
perientia docet,& maximè in locis, ubi ipſæ terræ ſi-
tæ ſunt,ſicut è conuerſo res magni ualoris quandoq;
eſt modici redditus,ut uidemus ĩ magnis, & sũptuo-
ſis ædificiis. Præterea demus ſine ueri præiudicio, ꝙ
aliqua fuiſſet lęſio pupilli in dicta taxatione,certè iſta
non erat ſufficiens, & legitima cã ad reſcindendũ ip-
ſam rem iudicatam ſuper principali negotio latã, &
quæ iure optimo fundata erat,uidelicet,ut Scipio te-
neretur ad fructus perceptos à tempore caducitatis,
prout ſunt doctrinæ in terminis tunc conſideratæ, &
quas hic repetere non expedit, & quoad ipſam cõdẽ-
nationẽ minor nullam reſtitutionem petere poterat
55 ut dictum eſt, † vnde limitata cã limitatum debuit ꝓ
ducere effectum.l.in agris.de acquir. rerum dom. cũ
uulgar.& ſic potuiſſet talis cã ſolum cauſare remiſſio
nem alicuius partis dictorum fructuum taxatorum,
non autem remiſſionẽ totius ipſius debiti adeò ma-
gni,& notabilis,& quidẽ gratis, & nihil propter hoc
dato eccleſiæ,quoniã uidelicet, ut ex ipſo inſtrumen
to clarè patet,propter remiſſionẽ nihil penitus ſolui-
tur, ſed liberatur pupillus per acceptilationem, quæ
de ſui natura eſt gratuita.l.in diem. cum ibi not.de ac
ceptila. & quamuis aliquid ſoluatur ipſi eccleſiæ nõ
quidem præſenti pecunia, ſed promittendo ſoluere
annuatim canonem,de quo ibi,illud tamen promit-
titur, & ſoluitur ſolum pro ipſis rebus in emphyteo-

ſim conceſſis,& illarum recognitione, ut ex con
tu inſtrumẽti apparet:& ibi proculdubio ſunt
tractus diuerſi,& ſeparati,& diuerſam naturam
tes,unus uidelicet cõceſſionis in emphyteoſim
uerò remiſſionis debiti per acceptilationẽ, ac
ciationis rei iudicatæ,cum primus dicatur
conſenſu contrahitur.Inſti.de oblig.ex conſen
cto §.adeò. Inſti.loca.& per totum C.de iure
teo.ſecundus uerò uerbis, ut in §.item per
tionem. Inſt.quib.mod.toll. oblig.& potius
ctus,quàm contractus, unde nihil cõc
uno ad alium inferri non poteſt.l. Papin
nor.& l. naturaliter.§.nihil commune.ff.
cum uulg.& ſic ex præmiſſis clarè conſta
aſſertus Vicarius, uel ēt tanquam procura
tuit tranſigere,prout fecit, quia neceſſarium
dens,uidelicet renũciare rei iudicatę,nec
ipſe generalis præſidens facere poſſet,cum
ſet iuſta cã, nec iuſtus timor reſtitutionis, ut
ctis patet.¶ Præterea confirmando prædicta
56 ꝙ †prælatus,ſeu rector eccleſiæ, & ſic habens
facultatem,quam Abbas,non põt tranſigere,
per tranſactionem nihil conſequitur,ſed pactum
tuitum facit,cum tale pactum ſit donatio.l.
ris.§.ſi filius. de pactis.& l.1.2.reſpon.de tranſac.
ipſo principale adminiſtratore, & ſic etiam
to hoc notant gl.& Doct.in l. Imperatores.de
& in l.pręſes.C.de tranſac. & canoniſtæ in c.
eod.titu.& quando ipſe rem non conſequitur,
teri dimittit,gl.& Bar.in l.nulli.ff.eod.ubi etiã
in apoſtil.plures concordan. allegat, in procura
aũt ēt habente poteſtatẽ tranſigendi,& componendi
terminis tradit Fed.de Senis,& alius doctor
in conſi.177.quidam habet poteſtatẽ, ubi
57 ea fortiſſima ratione,quòd talis† liberatio
donatio, quę à procuratore fieri non põt
dicta,& per tex.in l.nã & ſi.ff.de pactis.¶ Nec
ſolidè firmatis obſtat,ſi dicatur, ꝙ generalis
cũ duobus uiſitatoribus ratificauit, & approbauit
ctum contractum, & ſic etiam renunciationem
rẽdo etiam illam fuiſſe utilem eccleſiæ,& quibus
dendum uidetur,quoniam pluribus modis
tur, & primo negatur facultas generalis cum
duobus uiſitatoribus in caſu iſto, quoniam
illa conſtitutio,ſuper qua in hoc dubitari
lius eſt roboris,& momenti, tum quia non
in forma probãte, nec extracta in uim cõpul
parte citata, ꝓut fieri debebat ad no.in auth.
quo.C.de edẽ. tum quia cum ex forma priuilegii
ut ſupra,cõfirmatorũ ptãs capituli gñalis
nes generalẽ præſidẽtẽ unà cum maiori parte
torũ in concernentibus utilitatẽ totius cong
nis, & poteſtas generalis cũ uiſitatoribus
generalẽ,& diffinitores in capitulo
quendo ordinata in ipſo capitulo, certè nõ
li primo loco ſubrogare unũ aliũ uiſitatorẽ
cti in capitulo,nec legitimè cõſtito de alte
dimento ad no.ĩ ſimili mã in c.ſciſcitatus.
ſim.minusq; ēt potuit generalis, ſi talis
mus uiſitator, dictũ ꝯctum approbare,cum
ſpectet ad uiſitatores,ut ſupra dictũ eſt.
non licuit cuicunq; edere aliquã cõſtõnẽ,
maiorẽ ptãtẽ, & facultatẽ generali, & uiſitatoribus
quã ex forma dictorũ priuilegiorũ haberent,
eſſet ipſis priuilegiis derogare,& illa alterare,
58 licet ſine auctoritate Papæ cõfirmantis maximè
ta pro utilitate eccleſiæ, & cũ decreto irritãte,
tẽ inhibitione de ꝯueniendo, prout ſupra pro
fuit, cũ ſit edita poſt datã ipſorum priuilegiorum
multos annos, ut ex datis prædictorũ, de quibus

ret, ſi apparet, cum nec etiam conſtet, quis illã edide-
rit. Sed quicunque ille fuerit, nullus citra Papã id fa-
cere potuit per pdicta. Secũdo reſpondetur, ꝙ ſi aliàs
prædicti confirmantes poteſtatẽ haberent, non tñ eis
creditur id cedere in vtilitatẽ eccleſię, niſi aliter de ſe
conſtet, uel probetur, prout ultra generalia in termi-
nis tenant Guid. Pap. deciſ. 151. Bellem. conſi. 33. col.
3. & uerius eſt conſi. 34. col. 3. & Barba. conſi. 40. vo
lu. 1. quos omnes refert, & ſequitur Pet. Rebuf. in
ſuper alien. rerum eccleſ. nu. 12. & ultra ipſum idẽ
tenent Imol. & alij in c. quod quibuſdã. de fideiuſſ. &
plures alii, quos refert, & ſequitur Fabia. in tracta. de
emp. & uend. 5. q. princip. col. penul. nu. 113. & ſequẽ.
aliàs ſemper quilibet prælatus poſſet alienare, & ec-
cleſiæ præiudicare aſſerendo ita eſſe vtile eccleſiæ, & ſic
in regulariter prohibitis ei crederetur de caſu permiſ
ſo, ut per Ioan. And. & Bar. ſupra allegatos. & ple-
nè etiam per Moder. maximè Iaſ. & Deci. in l. ſi donatio
ne. C. de collat. quod ſi hoc in dubio procedit, ut eo-
rũ aſſertioni non ſtetur, quãto magis id procederet,
ubi clarè, & notoriè per euidentiã facti conſtet de cõ
trario, uidelicet de maxima, & enormiſſima læſione
ipſius monaſterij, deducẽdo, ut ſupra. ¶Ex quibus ẽt
ceſſat, & tollitur, qđ dictũ fuit, geſta ẽt per intruſum
ad utilitatẽ eccleſiæ valere, ad Felin. in loco præalle-
gato, qñ id intelligi debet ſecundũ allegata, & ſic qñ
clarè, & euidenter ex natura ꝯctus conſtat de utilitate
eccleſiæ, nam gl. ibi allegata in c. nihil eſt.. in fi. de ele-
ctio. format queſtionẽ, quid ſi talis intruſus acquirat,
quod etiam in ſpecie exemplificat Ant. de But. emendo
pro eccleſia, & ſimiliter queſtionẽ format alia glo. cũ
qua tranſeunt Docto. in c. 1. de ſciſmati.. dicens po
ne, quod acquiſiuit aliqua eccleſia &c. & mouetur per re
gulam l. quod fauore. C. de legibus. vnde ſecus neceſ-
ſario dicendum eſt, quando ꝯctus per intruſum ge-
ſtus non tendit ad acquirendum, ſed potius ad donã
dum, ſeu perdendum, & dilapidãdum, ut in caſu iſto,
et tunc manifeſtè diuerſa, immò ꝯ̃ria ratio militet,
ut de ſe patet. ¶Ceſſant etiam omnia dicta de iura-
59 mento, clauſula omni meliori modo &c. qñ † deficiẽ-
te, ex pluribus ipſo actu principali, maximè ex defectu
poteſtatis deficiunt & omnia iſta acceſſoria. l. cũ prin
cipalis. de regu. iur. & c. acceſſorium. ibiq; glo. & Do-
ct. eod. tit. in 6. & iuramentum non ſupplet defectũ
poteſtatis, aliàs quilibet inhabilis iurando actũ face-
re poſſet. ¶Vltimo dubitatum fuit, ꝙ actio domino
Marcoantonio ceſſa in effectu competierit ad rẽ im-
mobilem, prout euentus nunc docet, ꝙ ad poſſeſſio-
nem per tertios tentã pro adiudicatione agitur, & ſic
60 ſine ſolemnitatibus † ceſſio fieri nõ potuerit, per not.
in locis allegatis, & vulga. etiam ſi in exequutionem
præcedentis contractus ueniat. l. 1. in fin. de rebus eo-
rum. Pro reſponſione plura breuiter dicuntur. Primo
cum actio ipſa à principio eſſet dubia, & controuer-
ſa, & agendum eſſet per pauperem Abbatem ꝯ ciuẽ
nobilem, & potentem, & cuius forum tãquam rei ſe-
qui tenebatur. c. cum ſit generale. & c. ſi clericus lai-
cum. de foro competen. cum materia, & ſic neceſſe
haberet litigare in terra aliena, & ſubire magnos la-
bores, & expenſas, certè potuit fieri talis ceſſio, ẽt ꝙ
actio ad immobilia competeret, & ſine ſolemnitati-
bus, & pro paruo pretio, etiam ſi minus eſſet, uideli-
cet ẽt ſi pretium eſſet decima pars tantum, uel etiam
minus veri pretij ipſius rei, vt colligitur ex not. per
Baldum, & alios in l. per diuerſas. C. manda. vbi in ſpe
cie Bal. & Paul. de Caſt. ponunt exempla ad propoſi-
tum. & clarè etiam Corn. in conſ. 263. nu. 7. volum. 3.
ubi iura hæreditatis ualentis ſeptingẽtis, uel fortè mil
le florenis fuerunt ceſſa pro triginta ducatis, & tamẽ
ipſe conſuluit, ceſſionẽ ualere, & tenere etiam per ec
cleſiã factã, & ſic in longè fortioribus terminis, quã
in caſu noſtro, ubi uerè conſideratis circunſtantiis iu
ſtũ, & legitimũ pretium ſolutum fuit, & propterea ſtã
te validitate ceſſionis do. Marcoantonio factæ ipſe ꝑ
ſuo intereſſe, ut ceſſio ipſa effectũ conſequatur, põt
impugnare ceſſionem aduerſariis factam, & dicitur
de iure ſuo, non aũt de iure tertij opponere, vt de ſe
notum eſt, uel quatenus etiam diceretur ius tertij, cũ
ab eo cauſam habeat, de illo opponere poteſt, ut cla-
rè dicit Bal. in l. omnium. in addit. ſeu apoſtilla. col. 2.
circa medium. & in fi. ff. de uſufruct. Secundo reſpon
detur, ꝙ conſiderata natura ipſius actionis à princi-
pio, prout fieri debet, non competebat ad rẽ immo-
bilem, ſed ad fructus indebitè perceptos, prout ẽt ita
ſonant uerba inſtrumenti ceſſionis, & ſententiarum
ad fauorẽ Abbatis latarũ: unde quãuis poſtea in exe-
quutione rei iudicatæ propter moram debitoris non
ſoluentis in pecunia habeatur regreſſus ad eius bona
etiam per tertios poſſeſſa, non propterea ſequitur, ꝙ
ipſa actio dicatur ad rẽ immobilem cõpetijſſe, nec cõ
61 petere, cũ † inſpicienda ſit natura, & qualitas actionis
primæua, & primordialis, non aũt accidẽtalis, & quæ
prouenit ex accidenti propter morã debitoris, & quę
non eſt in actu à principio, ſed ſolũ in potẽtia, ut not.
gl. & ibi Bart. & alij in l. certi condictio. in prin. ſi cer.
peta. ubi Iaſ. col. 10. plures concordan. allegat, & cõ-
probatur clariſſima ratione, qñ aliàs ſi conſiderare-
tur iſta potentia, & ꝙ tandem in exequutione ad im-
mobilia deueniri poteſt, ſequeretur, ꝙ omnis actio
ſemper diceretur ad immobilia competere, & ſic fru
ſtra fieret diſtinctio per Doctores maximè quoad ef-
fectũ alienationis, an actio cõpetat ad rẽ mobilẽ, uel
immobilẽ, quod tamen non eſt dicendum. ¶Et quã-
uis dici poſſet, ꝙ inſpecto præſenti tẽpore, ubi iure,
& forma ſtatutorũ permittente agitur ad rẽ immobi-
lem, & ipſa actio, ſeu uerius exequutio taliter eſt in iu
diciũ deducta, ipſa actio ad rem immobilem cõpe-
tat, ſecus tamẽ dicendũ eſt, inſpecto tẽpore ipſius ceſ
ſionis, & inſtrumenti anni 1532. quo tẽpore certũ eſt
actionem de ſui natura ad fructus, & ſic ad rem mobi
lẽ cõpetijſſe. Itẽ tunc incertũ erat, quomodo, & quali
ter fienda eſſet ipſa exequutio, cum fortè in futurum
reus uictus, & condemnatus in pecunia, uel aliàs bo-
nis mobilibus ſatisfacere poſſet, & iſta mihi uidetur
clariſſima reſponſio. Præterea ẽt ex abundanti reſpõ-
deri poteſt ex notabili doctrina Lapi, allegat. 91. quã
refert, & ſequitur Roman. in l. ſi conſtante. §. ſi bona.
num. 9. ſolut. matrim. ubi uoluit, ꝙ illa diſtinctio, an
actio cõpetat ad rem mobilẽ, uel immobilem proce
dat tantum in ijs actionibus, q̃ ad certã ſpeciem cõpe
tunt, ſecus aũt, ſi cõpetant ad quantitatẽ in genere,
qñ tunc non cõputantur inter mobilia, uel immobi-
lia, ſed faciunt tertiam ſpeciem, quod probant, quia
ipſa actio in ſe non eſt mobilis, uel immobilis, ſimili
62 ter nec genus, ad quod cõpetit, † cum genus cõſiſtat
in intellectu, non in ſenſu, ut latius per eos. In propo-
ſito aũt cum ageretur de fructibus perceptis iã longo
tẽpore præterito, & qui poſt triẽnium durare nõ ꝑſu-
muntur, iuxta gloſam cõiter approbatam in l. 1. C. ſi
aduer. uſucap. ſequitur neceſſario, ꝙ cõpetebat actio
ad illorũ pretium, ſeu ualorẽ, prout ẽt in petitionib.
dici ſolet, & iſto caſu petitum fuit, & ſic ad genus, &
propterea dicta actio in iſto caſu non potuit cenſeri
tanquã res immobilis, & ſic ceſſat dubiũ. ¶Vltimo ẽt
ex abundanti retorquendo dicta in hoc dubio ꝯ par-
tẽ aduerſam dicitur, ꝙ quatenus uerũ eſſet actionem
pdictã ad rẽ immobilem cõpetijſſe, tamẽ clariſſimũ
63 eſt, † quòd ceſſio, ſeu renunciatio liti, & cauſæ non po
tuit fieri etiam per uerum prælatum ſine cauſa eui-
denti, et ſolemnitate requiſita, prout habetur in d. c.
nulli.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

nulli,& in aliis locis præallegatis,ut in terminis dicit
Abb.in c.1.num.8. de depoſi. & ſic manifeſte corruit
actus ille Puppij, & ſuper hac nullitate (ſi non poteſt
do.Marcusantonius) ſaltem ipſe Abbas,& congrega
tio pro obtinenda exequutione ſe fundare poſſunt.
¶Poſtremo pro generali reſolutione ipſorũ dubiorũ
dicitur aduertendum eſſe, ꝙ iſta omnia dubia proce-
dunt, ſeu formari poſſunt quoad do. Marcũantoniũ,
& quatenus ex eius perſona, & eius nomine exequu-
tio ipſa petatur, quãuis ẽt ex p̃cedentibus credantur
clarè reſoluta;quo aũt ad ipſum Abbatẽ, & ẽt congre
gationẽ Vallis vmbroſæ penitus ceſſant,quatenus ex
eorũ, uel alterius eorũ perſona, & nomine iudicium
currat, & procedat, & pro ulteriori exequutione in-
ſtetur,prout fit, & de iure fieri põt. Quod ex ſequẽti-
bus ſic clarè oſtenditur, nam Caſtellanus procurator
cõſtitutus tam ab Abbate,q̃ à congregatione,& qui-
dẽ in capitulo generali, ſeu ab eius poteſtatẽ haben-
tibus fuit effectus dominus litis, & inſtantiæ per litis
64 conteſtationẽ,& propterea† poſt illã ſine cauſa reuo-
cari non potuit,nec poteſt.l.poſt litem.cum pluribus
ſequen.ff.de procurat. & ibi not.omnes. & in l.nulla.
65 C.eodem.glo.& Doct.in c.1.eo.tit.in 6.& cum †in di
ctis ſuis mandatis ſit conſtitutus ad lites præſentes,&
futuras,cenſetur ẽt habere mandatũ ad petendũ exe-
quutionẽ,& illam petere poteſt, ut not.Bar.quem cę
teri ſequuntur in l.hoc iure.de ſolutio. & in l.damni.
§.ſi is, qui uicinus.de damno infect. & ſic cum ipſam
exequutionẽ iam petierit, & plures actus in iudicio
exequutiuo fecerit, quamuis in ſimilibus exequuti-
66 uis non cõteſtetur lis,tamẽ †primus actus habet uim
litis conteſtationis,iuxta nota.per glo.& Doct.in c.1.
de electio. in 6.& Doct.in d.l.nulla.& in terminis no-
ſtris, ut tunc ſimiliter procurator ſine cauſa reuocari
non poſſit, tradit Franc.in c.2. nu.5. de procura. in 6.
¶Nec dicatur, hic ſubeſſe iuſtã cauſam, uidelicet di-
ctã renunciationem litis primo per aſſertũ Vicariũ
factã,deinde per generalẽ,ut ſupra,approbatam, qm̃
efficaciter reſpondetur, ꝙ non poteſt pro iuſta cauſa
adduci,quod de iure nullum, & inualidũ eſt tum per
regulam nõ præſtat impedimentũ, cum materia, de
regulis iur.in 6. tum per aliam regulã, ꝙ actus nullus
non eſt actus. l.4. §. condemnatũ. & ibi omnes, de re
iudi.nec aliquem effectum operatur,iuxta not.per Fe
linum in c.ex tenore. num.5. & ſequen.de reſcrip. &
ſic adhuc durat mandatũ,& facultas dicti procurato-
ris. Quod etiam confirmatur,qm̃ non fuit ipſe procu
rator reuocatus ab illis, à quibus, nec eo modo, quo
cõſtitutus fuit,videlicet à capitulo generali,ſeu à dif-
finitoribus illius poteſtatẽ habentibus, ut in priuile-
67 giis, quod tamen requiritur, cũ †eadem ſolẽnitas re-
quiratur in deſtructione,ſeu annullatione actus,quæ
in eius conſtitutione iuxta regulam. l.prout quiſque.
de ſolut.& l.nihil tam naturale. cum ibi not. de regu-
lis iuris.& probatur in auth.è contra ſi filius. C.de re-
pud.& facit glo.notabilis in l.cum proponebatur. de
lega.2.& quod per illam tradit Baldus in l.error. col.
1. C.de iuris, & facti ignoran. & in l.fi. col.vlti. C. de
68 fideicom.¶Nec obſtat,ſi dicatur,ꝙ† Abbas ſolus po-
teſt reuocare procuratorem conſtitutum cum eius
conſenſu, ut not.Innoc.in c.præſentium. de teſtibus
in 6.& ſequitur Domin.ibi.& Baldus in Margarita.in
ver.Abbas. qm̃ reſpondetur, ꝙ illud procedit, & ita
p̃dicti loquuntur,qm̃ conſtitutus fuit à capitulo parti-
culari ipſius Abbatis,& ſic eius inferiori,nam ſecun-
dum eos ipſe Abbas ſolus habet exercitium actionis,
ſecus autem in procuratore conſtituto à capitulo ge
nerali,& ſic à ſuperiore ipſius Abbatis, ut in caſu no-
ſtro, qm̃ tunc non poteſt, nec debet inferior reuoca-
re,uel infringere id,quod fecit ſuperior.l.nam magi-

ſtratus.de arbitr.& c.cũ inferior.de maiori.&
cum nota.in ipſis iuribus, & maximè cũ tunc
69 la ratio, q; † ſolus Abbas habeat exercitium
cũ immò prælatus ſuperior poſſit agere,& ſic
tiũ actionis habeat pro iuribus mẽbrorum
ctorum,ut not. Imol.poſt But.in clemen.1.
reſcrip.& ibi etiam Cardin.q.8.& vitali. nu.
dunt etiam Doct.in c.cum deputati.de iudi.
mè ipſo prælato inferiore negligente,
70 caſu. Nec mirum,qm̃ tunc † in caſu negligentiæ
quilibet extraneus, & ſic ẽt laicus, qđ eſt
mine eccleſiæ agere poteſt, ut expreſsè
ciſ.153.in antiquis, & eſt in rubricatis.
poſt Innoc. ibi allegatum, quod etiam
Abb.& alij in c.cum olim.de teſti.ubi in
mæ concordan.habentur.Et tanto magis
curator congregationis audiri debet,
poſt oppoſitionẽ partis aduerſę de eius
ac etiam inſtrumento reuocationis producto,
minus per Auditores Rotæ pręteritæ pronunciatum
fuit eſſe ad ulteriora procedẽdũ, & ſic perſona
procuratoris approbata,& legitimata, & quia
quutoria tranſitum fecit in rẽ iudicatã,& ſic
partes,ut ſupra dictum fuit.Itaq; uti poſſumus
71 lemmate, & modo arguendi, ꝙ †aut ipſe Abbas
litẽ, ſeu uerius exequutionẽ huiuſmodi proſequi
cuti tenetur,& debet ad utilitatẽ eccleſiæ,&
promiſſa, & conuenta per p̃deceſſorẽ domino
coantonio,prout tenetur ſucceſſor ad not. per
in c.deceſſorũ.25.q.2.& per Firma.qui concord.
gat in tract.de epiſcopo,in 4.parte 4.libri q.
185. quicquid ipſe Abbas aliàs in ꝯrium dixiſſet,
cum ſapientis ſit mutare conſiliũ in melius,
tuit,& debuit pœnitere, & nouum mandatum
ſtellano, vel alteri ad propoſitũ ſufficiens,
feciſſe aſſeritur, & tunc habemus intentum,
curator ipſe exequutione proſequi poterit,
ſtante aſſerta ceſſione, ſeu tranſactione vicarij,
tanquam nulla,& inualida nullũ præſtat impedimen-
tũ,vt ſupra probatum eſt, aut verò perſiſtẽs in
gligentia non curat ius clarum, & liquidũ
tiæ vlterius proſequi,& tunc proculdubio ipſa congre-
gatio tanquã ſuperior,& caput dictæ Abbatiæ,
procurator ab ea ſufficiens mãdatũ habens,
illud nouiſſimè in ampla forma habuit
generali,& diffinitoribus capituli generalis,
timo loco productũ fuit, poterit ipſam exequutionem
perficere per prædicta. Accedit etiam
ſi conſtaret in actis caſtellanũ fuiſſe reuocatum,
tamen reſpectu congregationis nunquã cõſtabit
de intimatione reuocationis ipſi procuratori
uocantẽ facta nihil conſtat,nec cõſtare poteſt,
de iure requiritur,& ante illã, ſeu illa non
lent geſta per ipſum procuratorẽ reuocatũ,
& ibi de materia per omnes in clem.1.de
72 in terminis, ꝙ †quicquid facit procurator
ante imitationẽ reuocationis ẽt in fauorẽ
mini,valeat, nec poſſit aduerſarius ipſam
nẽ in preiudicium reuocantis allegare,
minis glo. & Innoc.in c.ex parte decani.de reſcrip.&
ibi Abb.ulti.not.num.7.Quinetiam huiuſmodi
cationis intimatio debet fieri per ipſum reuocantem,
aũt per alium,vt not.Abb.in c.mandato.
de procurat.& quamuis Abb.ibi loquatur de
tione fienda per dominũ iudici,vel aduerſario,
tamen rationabiliter eſt dicẽdum de fienda ipſi
curatori, prout etiã innuitur in dicto p̃cedẽti.
detur,quia eadẽ eſt ratio in una, quæ in alia,
ius iuribus vulga. & cũ etiã dominus ante
nẽ fortè poſſet reuocationis pœnitere. Vnde

rius, uel alius nõ debet ſe importunè ingerere in actu ab alterius uoluntate dependente iuxta regulam iuris, de qua in l. culpa eſt. la j. de reg. iur. & c. nõ eſt ſine culpa eo. tit. in 6. cũ utrobiq; not. per ſcrib. Quod dictum eſt ex abundanti, quatenus de aliqua intimatione ſpiritualium, uel aliter, quàm per ipſum reuocantem ſibi conſtaret, de qua tamen cum in actis non conſtet, tanto clarius, & fortius prædicta procedunt, ut Cellelanus ſaltem nomine congregationis iudiciũ incœptum peragere, & ad finem perducere poſſit.

Subſcriptio do. Auguſtini Beroij.

Ad manus meas, uel ut illis ſubſcriberẽ, uel ob aliã cãm quàplura pulchra conſilia excellentiſſ. do. Iulij Scardeonij fratris honorãdi puenerũt, ſed hoc præſenti conſilio planè nullũ pulchrius, in quo quinq; dubia ab ipſo amplè, & doctè reſoluta fuere, & primi qui dem dubij reſolutio placet, ꝙ contractus inter Abbatẽ, & magnificũ, ac nobilem D. Marcũantoniũ de Elephantuccijs de anno 1532. initus validus fuerit, q̃a à uero, & non intruſo abbate celebratus fuit, uel ſaltẽ à R. Generali totius ꝯgregationis ꝯfirmatus, & ratificatus recipiẽdo canones, & pẽſiones annuatim, & ſimilia faciẽdo iuxta ea, q̃ habẽtur per ſcrib. per illum text. & pſertim per Pau. de Ca. in l. ſi urbana. ff. de ꝯd. indeb. ¶ Reſolutio etiã ſecundi dubij eſt iuridica, ꝙ ex quibus litem proſequutus fuit, & illam ex pacto ex ſuis ſumptibus, & expenſis magnis D. Marciantonij, cẽſetur illa feciſſe ad cõmodũ, & utilitatẽ D. Marcantonij licet tacito noĩe ſuo, cũ nõ præſumatur D.
73 Marcantonium uoluiſſe iactare ſuum, & † in dubio ſemper pſumenda ſit alia cauſa, quã donationis. l. cũ de indebito. ff. de prob. l. cãpanus. de oper. liber. & l. ſi
74 ſi cui ff. de ſolut. Præterea † in dubio q̃d cẽſetur factum noĩe, & ex mandato illius, cuius ſumptibus, & expenſis id factum reperitur. arg. eorũ, quæ uoluit Bar. in l. cũ ſeruus. ff. de uerb. obl. domini de Rota. in tit. de cap. poſ. & propr. in antiq̃s, deciſ. 3. aliàs 23. cum alijs, quæ allegat Fel. in c. ſicut. in antep. col. uerſ. 5. fallit. ex mãde re iud. ad idẽ facit, q̃d idẽ Feli. uoluit ibi in 19. col. uerſ. ſecundo fallit. & facit tex. in l. quædam mulier. ff. de rei uend. cum glo. fin. cum iis, quę dixi in c. 1. de reſti. ſpolia. & in c. 1. de offi. deleg. ¶ Tertij quoq; dubij reſolutio mihi de iure ſatisfacit, ꝙ licet retroceſſio facta D. Marcoantonio diceretur facta lite pendente, tamen illa in ſe ualuit, cum prima ceſſio facta fuerit eo acto, ꝙ iudicium celebraretur, & curreret ſub noĩe cedentis, prout factum, & obſeruatũ fuit, q̃a ſic nõ cenſetur dicta retroceſſio facta iudicij mutãdi
75 cauſa, & hoc maximè, † quando facta eſſet ab actore agente actione perſonali, ut per Innoc. & Abb. in c. 2. de alien. iud. mutan. cau. fac. qui ita loquuntur, & intelligendi ſunt. Præterea ex quo dicta retroceſſio facta fuit domino Marcoantonio poſt ſententiã latam, immò poſt rem iudicatam, ualuit, & ceſſionarius potuit nomine ſuo ex iure ceſſo proſequi cauſam, & li-
76 tem, quia † per huiuſmodi ceſſionẽ nõ dicitur incurriſſe uitium litigioſi, cum lata ſententia nõ dicatur res, nec actio amplius litigioſa, ut in indiuiduo uoluit Bar. in addi. ad Spe. in tit. de ceſſio. ac. in prin. per text. in l. j. C. de contra. iudi. tut. quãuis ſecus eſſet, ſi ceſſio facta eſſet ante ſententiã poſt libelli oblationẽ, ut uoluit idẽ Bal. ibi in 2. col. quod eſt ualdè notãdum pro declaratione totius materiæ rei litigioſæ, & huic dicto concordat id, quod volunt domini de Rota in nouis in deciſ. 411. Quoad alia tàm in hoc tertio, q̃ in alijs dubijs cum ipſo domino conſultore tranſeo, qui omnibus optimè reſpondit, & illius dictis nihil, aut parum addi poſſet. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Mandatum ſimplex ſui natura morte, & re integra reuocatur, Secus in mandato, & procuratore in rem ſuam.*

2 *Verba dat, & concedit mandato ſimplici, & non procuratori in rem ſuam conueniunt.*

Et ſui natura donationem etiam important, num. 20.

3 *Procurator ſimplex ad utilitatem domini, at in rem ſuam ad ſui utilitatem exercet.*

4 *Procurator in rem ſuam ex quibus uerbis dicatur conſtitutus.*

5 *Stipulatio in ſimplici mandato quando, & ad quem effectum interuenire ſoleat.*

6 *Verbũ dare eſt iuris tranſlatiuum, & iuriũ ceſſioni conuenire põt.*

7 *Ceſſio in incorporalibus idẽ operatur, q̃d traditio in corporalibus.*

8 *Verbum concedere intelligitur, & regulatur ſecundum naturam illius contractus, in quo apponitur.*

9 *Et ratione adiuncti iurium quoq; ceſſionem continere eſt aptum.*

10 *Verba ad ſubiectam materiam reſtringuntur.*

11 *Intereſſe conſeruationis bonorum in familia, & agnatione ſua eſt in iure conſiderabile.*

12 *Propter familiæ, & agnationis conſeruationem ſępe à verborum ſignificatione, & natura diſpoſitionis receditur.*

13 *Ceſſio quòd ad commodum cedentis ſit facta, & naturam ceſſionis contineat ita, quòd cedens nihil ad præiudicium ceſſionarij, vel ceſſionis facere poſſit, ſtant ſimul.*

14 *Ceſſio ad commodum, & utilitatem cedentis facta quando reuocari, & cedens ceſſionario præiudicare poſſit, & quando non.*

Et quando ſimplex mandatum non dicatur.

15 *Ceſſio ut valeat, an expreſſionem tituli, quo facta fuit, requirat, & num. ſequen.*

16 *In ceſſione ſufficit titulum illum conſtare, atq; præſumi, qui ex cauſa appoſita inferri poteſt, quamuis non fuerit ſpecificatus.*

17 *Contractus innominatus eſt re integra reuocabilis, niſi ſtipulatio, vel iuramentum interuenerint.*

18 *Ceſſio titulo donationis facta cenſetur, quando cedens nullum commodum pecuniarium conſequitur, ſed ius tale commodum continens in ceſſionarium transfertur.*

19 *Pactum de francando, & redimendo bona pro eodem pretio, quo fuerũt vendita, cõmodum burſale, & pecuniarium continet.*

21 *Titulus donationis, & venditionis non expreſſus in ceſſione poteſt ex alijs verbis, & contentis pręſumi, quando verba, & extrema ſunt apta.*

22 *Cauſa in procemio expreſſa in dubio cenſetur finalis.*

23 *Ceſſio ex iuſta cã facta valet, et donationẽ ſapiens eſt irreuocabilis.*

24 *Ceſſio ob paupertatem facta valet, & fraudis ſuſpitione caret.*

EPITOME.

Cessionem iurium cum mandato in rem ſuam etiam per verba dare, & cõcedere factã eſſe, q̃n dans, & cõcedens ponit aliquẽ in locũ ſuum quoad oẽm effectũ, & ius ſibi quomodolibet cõpetentẽ, & cõpetens ita, ut poſsit oĩbus iuribus uti, & prout ipſe dans, & concedens uti poterat, & ex alijs uerbis hic demõſtratur, quãuis aliquod cedẽtis cõmodũ interueniat.

Et eam ex titulo nõ ſpecificato, ſed pſumpto donationis, uel ꝯ̃ctus innominati, & ex iuſta cauſa factã ualuiſſe, nec potuiſſe p cedẽtẽ aut reuocari, aut quicquã ad ceſsionis, uel ceſsionarij pręiudiciũ fieri, pbatur.

CONSILIVM CLXXXVIII.

Qvamvis de ſola fuerim ſubſcriptione requiſitus, tamen, ne inter tot iuris oracula mutus manũ appoſuiſſe uidear, ſuper duobus principaliter verba faciam. Primũ eſt, utrum id, quod illuſtris dominus Petrusfranciſcus cum illuſtri domino Hannibale cõuenit, ceſſionem iurium, an uerò ſimplex mandatũ importare dicatur. Secundum, poſito, quòd ceſſionem contineat, an illa de iure ſit ualida, & incidenter diſcutietur, an ſuper ea locus fuerit pœnitentiæ, & ipſi domino Petrofranciſco dictam iurium ceſſionem, & tranſlationem reuocare licuerit.